

Загальні умови страхового продукту з комплексного страхування майна та відповідальності перед третіми особами фізичних осіб

(далі – Загальні умови)

Строк дії даної редакції: з «06» вересня 2024р до моменту скасування чи викладення в новій редакції (згідно умов відповідного Наказу по ПрАТ "ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СТРАХОВИЙ АЛЬЯНС")

1. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ І ТЕРМІНІВ, ЩО ВЖИВАЮТЬСЯ В ДОГОВОРІ, ЩО УКЛАДАЄТЬСЯ ВІДПОВІДНО ДО ЗАГАЛЬНИХ УМОВ (далі – Договір, Договір страхування)

- 1.1. Вигодонабувач** – особа, яка має право на отримання страхової виплати згідно з умовами Договору та/або відповідно до законодавства.
- 1.2. Вигодонабувач зі страхування відповідальності** – потерпіла третя особа внаслідок настання страхового випадку (спадкоємець потерпілої третьої особи-фізичної особи, у разі її смерті).
- 1.3. Втрата майна** – зникнення майна внаслідок незаконного заволодіння третьою особою цим майном з будь-якою метою.
- 1.4. Заявлена вартість** – вартість майна, що визначена Страхувальником самостійно на власний розсуд при укладенні Договору.
- 1.5. Знищення (загибель, повна загибель) майна** – збиток, завданий майну такого ступеня, при якому настає втрата майном своїх експлуатаційних споживчих якостей, внаслідок чого його відновлення й подальше використання за призначенням стає неможливим або вартість витрат на відновлення майна дорівнює або більша дійсної вартості майна або зазначеного у Договорі страхування певного відсотку його дійсної вартості безпосередньо перед настанням страхового випадку.
- 1.6. Знос** – втрата вартості майна (його складників) порівняно з вартістю нового аналогічного майна, обумовлена частковою або повною втратою первісних технічних і технологічних якостей та інших властивостей майна (його складників).
- 1.7. Ліміт відповідальності** – встановлений Договором граничний розмір страхової виплати, що не перевищує встановлену в Договорі страхування страхову суму й у межах якої Страховик зобов'язаний здійснити страхову виплату при настанні страхового випадку, що за згодою Страховика та Страхувальника (далі разом – Сторони), що укладають Договір страхування, може встановлюватися за групою застрахованого майна, за одним страховим випадком, за групою страхових випадків тощо.
- 1.8. Особа, відповідальність якої застрахована** – Страхувальник та/або інша особа, яка визначена в Договорі страхування, відповідальність якої за заподіяну шкоду потерпілій третій особі та/або її майну є об'єктом страхування за Договором страхування.
- 1.9. Члени сім'ї Страхувальника** – особи, які перебувають у шлюбі зі Страхувальником, а також його діти, в тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням Страхувальника, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки.
- 1.10. Потерпіла третя особа** – юридична особа, фізична особа-підприємець, фізична особа та/або держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади, іноземні держави та інші суб'єкти публічного права, яким заподіяно шкоду особою, відповідальність якої застрахована, унаслідок настання події, передбаченої Договором страхування (страхового ризику).
- 1.11. Реальні збитки (прямі збитки)** – втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням майна, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права.
- 1.12. Страхова виплата** – грошові кошти, що виплачуються Страховиком у разі настання страхового випадку відповідно до умов Договору;
- 1.13. Страхова сума** – грошова сума, в межах якої Страховик, відповідно до умов Договору, зобов'язаний провести страхову виплату в разі настання страхового випадку за одним та всіма страховими випадками зі страхування майна чи зі страхування відповідальності, що сталися протягом строку дії Договору.
- 1.14. Страховий випадок** – подія, передбачена Договором, ризик виникнення якої застрахований, з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити страхову виплату Страхувальнику / Вигодонабувачу.
- 1.15. Страховий захист за Договором** – захист страхових інтересів Страхувальника (особи, відповідальність якої застрахована, Вигодонабувача) на умовах і протягом строку, визначених у Договорі.
- 1.16. Страховик** – ПрАТ "ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СТРАХОВИЙ АЛЬЯНС" (місцезнаходження: проспект Науки, 3, м. Київ, 03039, ЄДРПОУ 19411125).
- 1.17. Страхувальник** – дієздатна фізична особа, яка уклала зі Страховиком Договір та відомості про якого зазначені в Договорі.

1.18. Третя особа – юридична особа, фізична особа-підприємець, фізична особа, що не є Страхувальником, його членом сім'ї, не перебуває в жодних родинних стосунках з Страхувальником, не несе відповідальності щодо збереження майна Страхувальника, якщо інше не визначено Договором.

1.19. Франшиза - частина збитку, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором та/або законодавством.

1.20.Визначення термінів, зазначених в цьому розділі Загальних умов, може бути звужене та/або уточнене (конкретизоване) у Договорі відповідно до обсягу страхового покриття, що надається за таким Договором страхування. При укладенні Договору Сторони можуть передбачити інші терміни та їх визначення, про що буде зазначено в такому Договорі.

2. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Страховий продукт з комплексного страхування майна та відповідальності перед третіми особами фізичних осіб (за текстом – Страховий продукт) не є стандартним і передбачає укладення Договорів із визначенням конкретних умов страхового покриття на індивідуальній основі.

2.2. До укладення Договору Страховик (страховий посередник) на підставі отриманої від Страхувальника інформації з'ясовує потреби та вимоги у страхуванні.

2.3. З метою визначення потреб та вимог клієнта у страхуванні Страховик (страховий посередник) може запропонувати Страхувальнику заповнити Заяву на страхування за встановленою Страховиком формою або в інший спосіб визначає потреби у страхуванні.

2.4. Страховик може визначити умовою укладення Договору страхування проведення представником Страховика (страхового посередника) огляду майна, що приймається на страхування (місцезнаходження майна, при експлуатації якого може виникнути відповідальність, тощо), за результатами якого приймається рішення про страхування майна та/або відповідальності та визначаються умови Договору страхування. У такому разі на вимогу Страховика Страхувальник повинен надати можливість оглянути майно, щодо якого укладається Договір страхування (місцезнаходження майна, при експлуатації якого може виникнути відповідальність, тощо), та провести його експертизу для оцінки ступеня страхового ризику.

2.5. За рішенням Страховика (страхового посередника) або на запит Страхувальника Страховик надає Страхувальнику безоплатну індивідуальну консультацію та рекомендації щодо умов Страхового продукту.

2.6. Перед укладенням Договору Страховик (страховий посередник) забезпечує Страхувальника доступною та вичерпною інформацією про Страховий продукт, про Страховика, з метою прийняття Страхувальником усвідомленого рішення про укладення Договору, а також інформацією в обсязі та в порядку, що передбачені частиною другою статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», - така інформація надається Страхувальнику в електронній формі шляхом розміщення її у публічному доступі на веб-сайті Страховика: <https://eia.com.ua>.

2.7. Страхувальник має право при укладенні Договору страхування визначити іншу особу Вигодонабувача, яка відповідно до Договору страхування або законодавства має право на страхову виплату. Страхувальник, якщо інше не передбачено Договором страхування та/або законодавством, має право до настання страхового випадку змінити Вигодонабувача шляхом ініціювання внесення змін до Договору страхування

2.8. За Договором страхування може бути застрахована відповідальність особи іншої, ніж Страхувальник, що зазначена в Договорі страхування. Якщо в Договорі страхування така особа не зазначена, застрахованою вважається відповідальність самого Страхувальника.

2.9. Договори страхування можуть включати такі класи страхування:

2.9.1. Зі страхування майна:

2.9.1.1. клас страхування 8 «Страхування майна від вогню та небезпечного впливу природних явищ» ризик у межах класу страхування – страхування майна від вогню та небезпечного впливу природних явищ,

2.9.1.2. клас страхування 9 «Страхування майна від шкоди, заподіяної градом, морозом, іншими подіями (включаючи крадіжку, розбій, грабіж, умисне пошкодження/ знищення майна), крім подій, визначених у класі 8» ризик у межах класу страхування – страхування майна від шкоди, заподіяної градом, морозом, іншими подіями (включаючи крадіжку, розбій, грабіж, умисне пошкодження/ знищення майна);

2.9.2. **Зі страхування відповідальності** - клас страхування 13 «Страхування іншої відповідальності (крім визначеної у класах 10, 11, 12)» (далі - клас страхування 13), ризик в межах класу страхування – страхування іншої відповідальності перед третіми особами, ніж відповідальність оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, без обмежень та особливостей, які дають підстави для застосування спрощеного підходу для розрахунку капіталу платоспроможності та мінімального капіталу.

2.10. Конкретні умови страхування визначаються Договором страхування. Сторони за взаємною згодою в Договорі страхування можуть врегулювати (конкретизувати) умови, які не врегульовані (не конкретизовані) Загальними умовами, що не суперечать чинному законодавству України.

2.11. Страховий продукт у частині страхування майна включає страхування об'єктів, що відносяться до таких груп:

2.11.1. Основні конструкції будівлі, квартири, іншого приміщення житлового, нежитлового, господарського та іншого призначення, споруди (або їхньої частини): фундамент, стіни, перекриття, функціональні вбудовані, прибудовані чи надбудовані елементи (цокольний поверх, підвал, льох, тераса, веранда, мансарда, гараж), кроквяна конструкція даху, покрівля, балкони, лоджії, інженерні комунікації (водопровідні, опалювальні і каналізаційні мережі, електропроводка, вентиляційні короби), інші основні конструкції, передбачені Договором страхування;

2.11.2. Інженерне обладнання: внутрішнє та зовнішнє інженерне обладнання та комунікації приміщення, будівлі. До внутрішнього інженерного обладнання та комунікацій відносяться: системи та обладнання електро-, газо-, водопостачання, опалення, каналізації, системи пожежогасіння та сигналізації, телефонний, телевізійний, комп'ютерний кабель, санітарно-технічне обладнання (ванни, унітази, раковини, змішувачі, душові кабінки, сауни, радіатори тощо), вбудовані меблі. До зовнішніх інженерних комунікацій і обладнання відносяться системи очищення води, насосне обладнання, підземне обладнання, таке як водопровід, каналізація, водні труби та електричні комунікації тощо, а також майно, закріплене з зовнішнього боку будинків (наприклад, вивіски, кондиціонери, ліхтарі, світлові рекламні установки, навіси вітрин, плакатні щити тощо), ґрати на вікнах, інші внутрішні та (або) зовнішні невід'ємні інженерні комунікації, передбачені Договором страхування;

2.11.3. Внутрішнє та (або) зовнішнє оздоблення будівель, приміщень і споруд: елементи внутрішнього оздоблення та декору приміщення, будівлі: штукатурка, пофарбування фарбами, лакування лаками, побілка, наклеєні шпалери, оббивка, облицювання плиткою, стіновими панелями, настил підлог, віконні та дверні блоки, дверні замки і ручки, облаштування міжкімнатних перегородок, обладнання підвісних стель (ліпних та інших), інше внутрішнє та (або) зовнішнє оздоблення будівель, приміщень і споруд, передбачене Договором страхування;

2.11.4. Заповнення дверних та віконних прорізів (включаючи вхідні двері, скління балконів та лоджій), інше заповнення дверних та віконних прорізів, передбачене Договором страхування;

2.11.5. Господарські будівлі та споруди, споруди інженерного характеру – нерухоме майно, не призначене для постійного проживання людей, в тому числі: гаражі, сараї, літні кухні, паркани, огороження, колодязь, лазні (сауни), басейни, інші споруди інженерного характеру, передбачені Договором страхування;

2.11.6. Земельні ділянки;

2.11.7. Майно, зазначене у підпунктах 2.11-2.11.6 Загальних умов, далі в тексті разом зазначається як «нерухоме майно».

2.11.8. Рухоме майно:

2.11.8.1. Меблі, предмети інтер'єру: каркасні, м'які меблі (шафи, дивани, столи, стільці тощо), килими, паласи, гардини, штори, освітлювальні прилади, дзеркала, спортивні тренажери, інші меблі, предмети інтер'єру, передбачені Договором страхування;

2.11.8.2. Електронна і побутова техніка (для застосування у побутових цілях): холодильники, морозильні камери, пральні та посудомийні і сушильні машини, печі НВЧ, пилососи, системи кондиціонування повітря, вентилятори, електробритви, електрогрилі, тостери, електричні м'ясорубки, овочерізки, електропраски, електричні чайники, кавомолки, кавоварки, кухонні комбайни, газові та електричні плити, швейні машини, телевізори, відео-, радіо- та аудіотехніка, телефони, ігрові приставки, персональні комп'ютери, ноутбуки, ноутбуки, комп'ютерна периферія, інша електронна і побутова техніка, передбачена Договором страхування;

2.11.9. Інше майно, в тому числі: особисті речі та майно господарського вжитку (одяг, взуття, постільна білизна, кухонні предмети), господарський інвентар тощо, зазначене у Договорі страхування.

2.12. Якщо інше не передбачене Договором страхування, укладеним відповідно до Загальних умов Договори страхування у частині страхування майна не укладаються та страховий захист не поширюється щодо:

2.12.1. Будівель та споруд в аварійному або ветхому стані, а також майна, що знаходиться в них. Під будівлями (спорудами) в ветхому стані розуміють старі будівлі (споруди), у яких не проводився капітальний ремонт більш ніж 50 (п'ятдесят) років та які руйнуються (занепадають) від часу;

2.12.2. Несправного та непридатного до експлуатації майна;

2.12.3. Майна, що знаходиться в зонах військових дій, воєнних конфліктів, проведення військових операцій; окупованих територіях; територіях, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження та/або тих, які розташовані на лінії зіткнення;

2.12.4. Домашнього майна, що міститься (зберігається) не в будинку, господарських будівлях і спорудах, квартирі;

2.12.5. Обладнання, не встановлене стаціонарно на внутрішніх або зовнішніх конструктивних елементах житлового будинку (квартири), господарських будівель або споруд;

2.12.6. Готівки в українській та іноземній валюті, банкнот, кредитних карток;

2.12.7. Цінних паперів, боргових зобов'язань, документів або бланків суворої звітності (обліку);

2.12.8. Творів мистецтва, культових цінностей, філателістичних, нумізматичних та інших колекцій, скульптур, антикварних та інших предметів, які мають художню цінність, картин та будь-яких інших раритетів;

- 2.12.9. Дорогоцінних та напівдорогоцінних металів в зливках і коштовних каменів без оправ, ювелірних виробів з дорогоцінних металів, коштовних та напівкоштовних каменів, перлів;
- 2.12.10. Електронних та інших носіїв даних, електронних баз даних або інформації в іншій формі, програмного забезпечення тощо;
- 2.12.11. Мобільних телефонів;
- 2.12.12. Нерухомого майна в процесі ремонту, в тому числі капітального, будівництва, зведення або монтажу;
- 2.12.13. Майна в стані консервації;
- 2.12.14. Об'єктів незавершеного будівництва в стані консервації, будівель, квартир, звільнених для капітального ремонту або з інших причин на тривалий строк (більше 60 (шістдесят) днів);
- 2.12.15. Майна, що куплене для продажу, в підприємницьких цілях;
- 2.12.16. Харчів, рослин, кормів, тварин, елементів ландшафтного дизайну (альпійських гірок, ставів тощо), будівельних матеріалів, пального;
- 2.12.17. Доріжок, мощення, малих архітектурних форм, не пов'язаних з землею, теплиць;
- 2.12.18. Самохідних засобів (снігоходів, скутерів, човнів, мопедів, мінітракторів);
- 2.12.19. Зовнішніх та (або) внутрішніх скляних поверхонь (елементів оздоблення будинку, квартири), включаючи, художньо оброблене скло, скляні стіни, віконне й дверне скло, вбудовані дзеркала, якщо площа окремого скла перевищує 4 кв. м, скляні дахи (крім мансардних вікон, якщо площа окремого скла не перевищує 4 кв. м), багат шарового ізоляційного скла, броньованого скла, свинцевого і латунного скла, склоблоків, профільного скла, органічного скла, а також рам і профілів, що використовуються для установа вищезазначених у цьому пункті скляних предметів (елементів оздоблення будинку, квартири);
- 2.12.20. Будинку або господарської будівлі неготових до експлуатації (будівля вважається не готовою до експлуатації, якщо не закінчене будівництво чи ремонт даху, зовнішніх стін, цілком не закриті віконні і дверні прорізи і не розібране будівельне рихтування й огороження);
- 2.12.21. Квартири, що розташована в будинку, не готовому до експлуатації (будинок не має дозволу відповідних органів на експлуатацію).
- 2.13.** Майно, перелічене в пункті 2.12 Загальних умов, може бути застрахованим за Страховим продуктом за умови, що саме це майно прямо зазначено в Договорі страхування.
- 2.14.** Відповідно до Загальних умов Договори страхування у частині страхування майна не укладаються та страховий захист не поширюється щодо:
- 2.14.1. транспортних засобів;
- 2.14.2. майнових прав, права власності на майно.

2.15. За Страховим продуктом у частині страхування відповідальності об'єктом страхування є відповідальність Страхувальника (особи, відповідальність якої застрахована) за заподіяну шкоду особі та/або її майну на умовах, визначених Договором страхування.

2.16. Зі страхування відповідальності Договір страхування може передбачати:

- 2.16.1. страхування відповідальності, що може виникнути при експлуатації майна;
- 2.16.2. страхування відповідальності фізичної особи при здійсненні діяльності, не пов'язаної з господарською діяльністю виробничої і невиробничої сфери та професійною діяльністю зокрема відповідальність власника зброї, орендаря тощо.
- 2.16.3. страхування відповідальності позичальника за непогашення кредиту;
- 2.16.4. страхування відповідальності при здійсненні професійної діяльності, включаючи діяльність медичних та інших працівників медичних закладів тощо;
- 2.16.5. страхування відповідальності, що виникає у інших правовідносинах, відповідно до передбаченого Договором страхування.
- 2.17.** Відповідно до Загальних умов Договори страхування у частині страхування відповідальності не укладаються та страховий захист не поширюється щодо:
- 2.17.1. відповідальності, яка виникає внаслідок використання наземного транспортного засобу (включаючи відповідальність перевізника), передбаченої класом страхування 10;
- 2.17.2. відповідальності, яка виникає внаслідок використання повітряного судна (у тому числі відповідальності перевізника), передбаченої класом страхування 11;
- 2.17.3. відповідальності, яка виникає внаслідок використання водного судна (у тому числі відповідальності перевізника), передбаченої класом страхування 12;
- 2.17.4. судових витрат, передбачених класом страхування 17.

2.18. Конкретний об'єкт, що підлягає страхуванню, визначаються в Договорі страхування в разі його укладення відповідно до Загальних умов.

2.19. Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховику (страховому посереднику) перед укладенням Договору вичерпний перелік інформації, яка має істотне значення для прийняття Страховиком рішення про укладення Договору та/або про розмір страхової премії за Договором, включаючи:

2.19.1. Відомості про об'єкт страхування та обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеню страхового ризику (визначення ймовірності та вірогідності настання страхового випадку і розміру можливих збитків). Зокрема такими відомостями можуть бути:

2.19.1.1. зі страхування майна що стосуються:

- виду (групи), призначення майна, що приймається на страхування;
- строку та умов експлуатації майна, що приймається на страхування;
- вартості майна з посиланням на документи, що її підтверджують;
- опису конструктивних характеристик будівлі (квартири), що приймається на страхування (будівлі (квартири), де знаходиться майно, що приймається на страхування);
- наявності/відсутності газопостачання у будинку, квартирі;
- матеріалу основних конструкцій будинку, квартири;
- проведення капітального, оздоблювального ремонту будинку, квартири;
- стану комунікацій;
- засобів протипожежної безпеки;
- засобів охорони майна, що приймається на страхування;
- місцезнаходження майна;
- постійного, тимчасового проживання у будинку, квартирі власників, орендарів;
- історії збитків (незалежно від того, з яким страховиком було укладено договори страхування);
- наявності чи відсутності діючих договорів страхування щодо майна, що приймається на страхування.

2.19.1.2. зі страхування відповідальності що стосуються:

- кола третіх осіб, яким може бути заподіяно шкоду;
- характеру (виду) шкоди, збитків, що підлягають відшкодуванню за Договором страхування;
- характеристик, зазначених у п.2.19.1.1 Загальних умов, у разі страхування відповідальності, що може виникнути при експлуатації майна;
- правовідносин, у яких може виникнути відповідальність, щодо якої укладається Договір страхування;
- наявності або відсутності пред'явлених Страхувальнику (особі, відповідальність якої застрахована) претензій щодо відшкодування шкоди третім особам за попередні періоди до укладення Договору страхування;

2.19.1.3. інші відомості про об'єкт страхування та обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, передбачені у заяві на страхування;

2.19.2. Інформацію про наявність на законних підставах або на підставі інших правовідносин страхового інтересу щодо об'єкту страхування зі страхування майна, включаючи наявність такого інтересу у Вигодонабувача зі страхування майна (у разі визначення такої особи в Договорі).

2.20. Договір укладається в письмовій формі у паперовому вигляді в двох примірниках для Страховика та Страхувальника або у формі електронного документу відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», законодавства України у сфері електронної комерції, укладення електронних договорів (правочинів).

3. УМОВИ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ ЗА ДОГОВОРОМ СТРАХУВАННЯ

3.1. Страховий продукт передбачає покриття наступних страхових ризиків зі страхування майна:

3.1.1. Вогонь (пожежа), включаючи задимлення, виділення сажі і корозійного газу, крім підпалу

Пожежа - виникнення і розповсюдження полум'я (вогню) в місцях, спеціально не призначених для його розведення і підтримання. Під цим ризиком розуміється несподіване виникнення збитку внаслідок знищення або пошкодження застрахованого майна через, безпосередньо, пожежу, а також внаслідок знищення або пошкодження застрахованого майна продуктами згоряння та заходами пожежогасіння, які вживаються з метою запобігання подальшого розповсюдження вогню.

Задимлення - виділення диму в результаті пожежі (або тління), який може заподіяти збиток якостям застрахованого майна. При цьому заподіяння шкоди застрахованому майну внаслідок раптової появи і поширення диму з установок і обладнання, опалення, сушки або приготування їжі, які використовуються всупереч встановленим нормам експлуатації, не вважається страховим випадком.

Виділення сажі - виділення сажі в результаті пожежі (або тління). При цьому, раптове і несподіване виділення сажі з печей, які використовуються для обігріву приміщень або печей та димарів, які використовуються в промислових цілях, а також димарів або систем осушення будівлі не вважається страховим випадком.

Виділення корозійного газу - виділення газу, здатного заподіяти збиток якостям застрахованого майна, що виникло внаслідок раптового і несподіваного нагрівання / згоряння синтетичних матеріалів.

3.1.2. Удар блискавки - знищення, пошкодження майна внаслідок безпосереднього влучання в нього блискавки (шарового чи іскрового атмосферного електричного розряду), а саме збитки від теплової дії блискавки (включаючи збитки від спалення і уламків) та збитки внаслідок руйнівної дії на майно тиску повітря, викликаного блискавкою, з виникненням пожежі. Збитки електричним установкам, які нанесла блискавка,

підлягають відшкодуванню тільки в тому випадку, якщо блискавка безпосередньо фізично перейшла на пошкоджені при цьому електричні установки.

3.1.3. Якщо інше не передбачено Договором, за ризиками, зазначеними у п.п. 3.1.1, 3.1.2 Загальних умов страхування не поширюється на збитки, що виникли в результаті:

- впливу диму на застраховане майно.
- впливу на електрообладнання та прилади електричного струму, з виникненням полум'я або без нього, якщо цей вплив не став причиною виникнення подальшої пожежі;
- будь-якої пожежі, що виникла внаслідок землетрусу, підземного вогню або виверження вулкана, якщо ризики землетрусу, підземного вогню або виверження вулкана окремо не застраховані за Договором;
- обпалювання або пропалювання палаючим вугіллям, що випало з камінів, печей тощо, сигаретами або сигарами, паяльною лампою й подібними предметами, або обпалювання, викликаного раптовим виходом вогню з місця, спеціально для нього відведеного, крім випадків виникнення пожежі;

3.1.4. Аварія – вибух; падіння пілотованих літальних апаратів, їх частин або вантажу, що ними перевозився; наїзд наземних транспортних засобів.

3.1.4.1. Вибух - такий, що стрімко протікає, фізичний та/або хімічний процес визволення великої кількості енергії за короткий проміжок часу, заснований на властивостях газу та/або пару до розширення, внаслідок якого виникає ударна хвиля (імпульс тиснення), яка спроможна розповсюджуватися і руйнувати. Вибухом резервуара (парового котла, газосховищ, газопроводів, машин, апаратів та інших аналогічних пристроїв) вважається тільки такий вибух, коли стінки цього резервуару стають розірваними у такій мірі, що стає можливим вирівнювання тиску всередині та зовні резервуару. Якщо всередині резервуару виникне вибух, що був викликаний швидкоплинним перебігом хімічних реакцій, то ушкодження, що були спричинені резервуару, будуть відшкодовані і в тому випадку, якщо стінки резервуару не мають розривів. Страхуванням не покриваються збитки:

- спричинені вакуумом або розрідженням газу в резервуарі;
- які сталися при проведенні санкціонованих компетентними органами вибухових робіт;
- які сталися внаслідок будь-яких явищ, не заснованих на прагненні пари або газів до розширення, навіть, якщо такі явища супроводжуються звуковою або ударною хвилею, наприклад: розрив турбін або маховиків внаслідок відцентрової сили ("фізичний вибух"), розрив посудин внаслідок тиску рідини або дефекту матеріалу посудини;
- які сталися через вибухи в камерах згоряння двигунів внутрішнього згоряння або аналогічних машин й агрегатів;
- які сталися у результаті вибухів, що є звичайними складовими виробничого процесу;
- які нанесені при тиску нижче атмосферного;

3.1.4.2. Падіння пілотованих літальних апаратів, їхніх частин або вантажу, що ними перевозився – це будь-яке безпосереднє знищення або ушкодження застрахованого майна, внаслідок безпосереднього зіткнення з ним або падіння на застраховане майно пілотованих літальних апаратів, їхніх частин або вантажу, що ними перевозився;

3.1.4.3. Наїзд транспортних засобів - це знищення або пошкодження застрахованого майна в результаті безпосереднього контакту з наземними транспортними засобами, у тому числі рейковими, що рухаються як під контролем людини, так і без такого контролю. При страхуванні від ризику „Наїзд транспортних засобів” не покриваються страхуванням:

- збитки, завдані застрахованому майну транспортними засобами, що експлуатуються Страхувальником, членами його сім'ї, користувачами застрахованого будинку;
- збиток, завданий транспортним засобам Страхувальника;

3.1.5. Природні явища - сильний вітер, смерч, вихор; зливові дощі, тиск снігового шару; повінь, паводок; зсув, осідання ґрунту, оповзень; землетрус; гірський обвал і схід лавин.

3.1.5.1. Сильний вітер – це такий, що пов'язаний з погодою рух повітря з мінімальною силою вітру 8 балів за шкалою Бофорта або 17,2 метри в секунду, що супроводжується або не супроводжується випаданням опадів і приливною хвилею. Швидкість вітру, при цьому, підтверджується довідкою відповідних закладів Гідрометеослужби України. Страхуванням покриваються збитки, що були спричинені застрахованому майну в результаті:

- безпосереднього впливу сильного вітру;
- падіння під впливом сильного вітру частин будівель, дерев або інших предметів на застраховане майно або на будівлі, у яких знаходилося застраховане майно;

3.1.5.2. Вихор – це маса повітря, охоплена обертовим рухом навколо деякої осі, що може бути горизонтальною або вертикальною;

3.1.5.3. Смерч – це атмосферний вихор, що виникає в грозовій хмарі та поширюється вниз, часто до самої поверхні землі, у вигляді темного хмарного рукава або хобота діаметром у десятки й сотні метрів;

3.1.5.4. Зливові дощі – це випадання підвищеної кількості таких опадів, при цьому під підвищеним мається на увазі випадання протягом доби опадів у кількості, що перевищує 1 (одну) середньомісячну норму випадання опадів для території, у межах якої знаходиться місце страхування за Договором.

3.1.5.5. Тиск снігового шару - під тиском снігового шару розуміється вплив ваги снігу (льоду), накопиченого на застрахованому майні, з природних причин (суто внаслідок випадання снігу (дощу) у вигляді опадів).

3.1.5.6. Схід снігових лавин, гірські обвали, оповзні - це швидкий рух вниз зі схилу маси каменів або землі або снігів внаслідок дії сил гравітації. При страхуванні від гірських обвалів, сходу лавин та оповзнів Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті знищення (втрати) пошкодження застрахованого майна, які сталися внаслідок будь-якої діяльності людини; проведення вибухових робіт або будь-яких робіт із розбирання, зносу або руйнування; ерозії берегової лінії (морської, річкової, озерної), навіть якщо страховий захист за умовами Договору страхування розповсюджувався безпосередньо або опосередковано на причину цих явищ.

3.1.5.7. Повінь, паводки – це затоплення місця страхування, викликаного виходом з берегів води наземних (стоячих або проточних) водойм. При страхуванні від повені і паводка Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний внаслідок виходу води з берегів наземних водойм, який можна було передбачити виходячи з місцевих умов (рельєф місцевості, клімат, сезонні коливання води тощо), характерних для місця страхування. Вважається, що вихід води з берегів можна передбачити, якщо така подія відбувається в середньому частіше ніж один раз на 5 (п'ять) років.

3.1.5.8. Зсув і осідання ґрунту - це зміщення мас горних порід або ґрунту під дією сили тяжіння. При страхуванні від "зсуву і осідання ґрунту" Страховик не відшкодовує збиток внаслідок зсуву, осідання або іншого руху ґрунту, якщо вони викликані проведенням вибухових робіт, вийманням ґрунту із котлованів або кар'єрів, засипкою пустот або проведенням земляних робіт, або в результаті діяльності людини.

3.1.5.9. Землетрус – це струс земної поверхні, зумовлений природними геофізичними процесами. При цьому відшкодуванню підлягає збиток, заподіяний майновим інтересам Страхувальника внаслідок землетрусу, сила якого перевищувала 3 бали за шкалою Ріхтера.

3.1.5.10. Град - це атмосферні опади у вигляді частинок льоду. Наявність "граду" в певній місцевості підтверджується довідкою відповідних закладів Гідрометеослужби України. Страховик здійснює відшкодування збитків за знищене або пошкоджене майно, якщо знищення або пошкодження відбулося під безпосереднім впливом градобобою.

3.1.6. За ризиками, зазначеними у пункті 3.1.5 Загальних умов страхуванням не покриваються:

- збитки, заподіяні будівлям, які офіційно ще не здані в експлуатацію, а також майну, що знаходиться в цих будівлях;
- збитки, заподіяні припливом;
- збитки, заподіяні дощем, градом, снігом або грязьовими потоками, що проникли в незакриті вікна або інші отвори, якщо ці отвори не утворилися в результаті граду,
- збитки, заподіяні майну, розташованому під відкритим небом, яке не призначене для використання під відкритим небом;
- збитки, заподіяні майну, розташованому з зовнішньої сторони будівель (наприклад, вивіски, освітлювальні стовпи, ліхтарі, маркізи, навіси, антени), лініям електропередач, включаючи стовпи і щогли, а також огороженню;
- збитки, заподіяні майну через його затоплення, що було викликане недостатньою пропускною спроможністю каналізаційних (внутрішніх та зовнішніх) систем, порівняно з проектною пропускною спроможністю.

3.1.7. Ушкодження водою чи іншими рідинами - підтоплення майна рідиною через пошкодження водопостачальних, каналізаційних, опалювальних систем, проникнення рідини з інших приміщень.

Ушкодження водою чи іншими рідинами – це пошкодження або знищення застрахованого майна внаслідок безпосереднього впливу на нього рідини, що витікає з резервуару внаслідок їх розриву чи переповнення через аварію технічних систем: водопровідних, каналізаційних, опалювальних, помилкового включення систем пожежогасіння, а також внаслідок дії рідини, що проникла з інших приміщень до застрахованого приміщення або приміщення, в якому знаходиться застраховане майно.

3.1.8. Знищення, пошкодження в результаті помилкового вмикання автоматичних систем пожежогасіння
Помилкове включення автоматичних систем пожежогасіння - це раптове включення пристроїв і устаткування, що безпосередньо відносяться до цієї системи, всупереч встановленим нормам їх експлуатації. До пристроїв і устаткування цих систем відносяться теплові замки зі зрошувачами, резервуари для води, розподільчі пристрої, вентиля, пожежна сигналізація, насоси, інші пристрої, а також труби, що відносяться винятково до автоматичної системи пожежогасіння. Страховик відшкодує збитки завдані застрахованому майну внаслідок подій визначених в даному пункті лише за умови, що автоматична система пожежогасіння була виготовлена (встановлена) організаціями, що мають офіційний дозвіл на їх виготовлення (продаж і монтаж), і регулярно перевіряється спеціалізованими установами технічного контролю в рамках чинного на момент настання події, яка має ознаки страхового випадку, договору на обслуговування або іншої аналогічної угоди, укладеного між Страхувальником та цими установами. При цьому, Страховик відшкодує збитки завдані застрахованому майну внаслідок подій визначених в даному пункті лише за умови, що усі обов'язки, що були покладені на Страхувальника в рамках зазначених договорів (угод) своєчасно та належним чином виконувались

ним на дату такої події. Незважаючи на умови викладені вище, Страховик не відшкодує збиток, заподіяний застрахованому майну в результаті наступних подій:

- руйнування або пошкодження самої системи;
- технічного обслуговування та випробування на справність системи, у тому числі під тиском;
- ремонтних або відновлювальних робіт або ремонту самої системи автоматичного пожежегасіння.

3.1.9. За ризиками, зазначеними у п.п. 3.1.7, 3.1.8 Загальних умов не визнаються страховим випадком і не підлягають відшкодуванню:

- витрати на ремонт або заміну, а також розморожування водопровідних, каналізаційних мереж, опалювальних або протипожежних систем, що перебувають поза застрахованими будинками, квартирами й приміщеннями;
- витрати на заправлення водою або іншими рідинами опалювальних й інших систем;
- збитки, завдані внаслідок пошкодження або знищення застрахованого майна водою, використовуваною для миття, чищення або прибирання приміщень;
- збиток, завданий впливом водяної пари, конденсату, відпрівання; утворення цвілі, грибків тощо;
- збитки, завдані внаслідок витікання рідини як результат застосування фізичної сили людини (перекидання резервуарів з водою тощо);
- збиток, завданий застрахованому майну водою через протікання даху;
- збитки, завдані внаслідок виходу води з каналізації з будь-якої причини, відмінної від розриву каналізаційних труб, перемичок, з'єднань тощо;
- збитки, завдані в результаті раптового замерзання води й інших рідин у трубопроводах водопровідних, каналізаційних мереж, опалювальних або протипожежних систем, а також з'єднаних безпосередньо з ними пристроїв і обладнання, таких, як крани, вентиля, баки, ванни, радіатори, опалювальні казани, бойлери тощо;
- збитки, завдані товарам на складі, якщо вони зберігаються в підвальних або інших поглиблених приміщеннях на відстані менше 20 см від поверхні підлоги, 70 см від стіни і 70 см від водопровідних труб;
- збитки від раптового включення протипожежних спринклерних і дренчерних систем, завдані внаслідок:
  - а) дії високої температури, що виникла при пожежі;
  - б) ремонту або реконструкції застрахованих будинків, квартир і споруд;
  - в) монтажу, демонтажу, ремонту, тестування, зміни конструкції зазначених систем;
  - г) будівельних дефектів або дефектів самих зазначених систем, про які було відомо або повинно було бути відомо Страхувальникові до настання страхового випадку.

3.1.10. Страховик відшкодує збитки за ризиками, зазначеними у п.п. 3.1.7, 3.1.8 Загальних умов, лише за умови, що Страхувальник дотримується та виконує (забезпечує виконання) наступне:

- підтримує в належному стані труби, що знаходяться в місці страхування, і з'єднані безпосередньо з ними апарати і прилади систем водопостачання, каналізації й опалення;
- виконує вимоги вповноважених органів, експертів та/або правил експлуатації щодо необхідності встановлення додаткового устаткування, внесення змін в систему водопостачання, опалення і каналізації;
- перекриває, якщо це можливо, системи водопостачання, опалення і каналізації, включаючи апарати і прилади, безпосередньо з'єднані з цими системами в будинках або їх частинах, що не використовуються, або звільняє їх від води.

3.1.11. Протиправні дії третіх осіб - крадіжка зі зломом; грабіж; розбій; умисне пошкодження, знищення майна, підпал.

3.1.11.1. Крадіжка зі зломом – це таємне викрадення застрахованого майна, якщо зловмисник:

- проникає в застраховані приміщення, зламає двері або вікна, застосовуючи відмички або підроблені ключі, або інші технічні засоби. Підробленими вважаються ключі, виготовлені за дорученням або за свідомою згодою осіб, які не мають права розпоряджатися оригіналами ключів. Для доказу використання підроблених ключів одного факту зникнення застрахованого майна з місця страхування недостатньо;
- зламає в межах застрахованих приміщень предмети, що використовуються як сховища майна, або розкриває їх за допомогою відмичок або технічних засобів, підроблених ключів або інших інструментів, вилучає предмети із закритих приміщень, до яких він потрапив звичайним шляхом раніше і продовжував залишатися в них таємно до їхнього закриття, а також використав засоби, зазначені вище, для того, щоб вийти з приміщення;
- під час здійснення звичайної крадіжки виявляє себе та використовує наявні підручні засоби для того, щоб заволодіти викраденим майном.

3.1.11.2. Грабіж – це відкрите викрадення застрахованого майна, у тому числі якщо:

- стосовно Страхувальника або осіб, які в нього працюють, застосовується насильство для подолання їхнього опору щодо вилучення застрахованого майна;
- Страхувальник або особи, які в нього працюють, під загрозою їхньому здоров'ю або життю передають або допускають передавання застрахованого майна за межі місця страхування. Якщо місцем страхування є кілька застрахованих будинків (квартир) та (або) об'єктів, грабежем вважається вилучення майна в межах того застрахованого будинку (квартири), у якому виникла загроза здоров'ю або життю Страхувальника, членів його сім'ї;

– застраховане майно вилучається у Страхувальника або його членів сім'ї під час їхнього перебування у безпомічному стані, якщо такий їхній стан не є наслідком їхніх зловмисних або грубих необережних дій і не дозволяє їм чинити опір такому вилученню.

3.1.11.3. Розбій – це напад з метою заволодіти чужим майном, поєднаний з насильством, небезпечним для життя або здоров'я особи, на яку був скоєний напад, або з загрозою застосування такого насильства.

3.1.11.4. Умисне пошкодження, знищення застрахованого майна третіми особами – це навмисні протиправні дії третіх осіб, спрямовані на пошкодження, знищення застрахованого майна.

3.1.11.5. Підпал - пошкодження або знищення майна шляхом їх підпалу в результаті зловмисних дій третіх осіб.

3.1.11.6. Протиправні дії третіх осіб, зазначені у цьому пункті, вважаються такими, що відбулися, тільки в тому випадку, якщо за фактом такої події слідчими або органами дізнання було відкрито кримінальне провадження.

При страхуванні за групою ризиків „Протиправні дії третіх осіб” не визнаються страховим випадком і не підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок:

– таємничого безслідного зникнення, розкрадання, крадіжки застрахованого майна після настання страхового випадку, або внаслідок дії наслідків крадіжки, однак страхуванням покриваються пошкодження застрахованого майна внаслідок зламу, спроби зламу, крадіжки, спроби крадіжки або спроби грабіжників зникнути з місця злочину за місцем страхування;

– навмисних дій Страхувальника, його співробітників, членів їхніх родин, навмисних дій осіб, які перебувають із Страхувальником у довірливих відносинах.

3.1.12. Биття скляних елементів.

Биття скляних елементів – це биття скляного облицювання фасадів і стін; скляної покрівлі, промислових ліхтарів зі скла та подібних матеріалів; вітражів; внутрішніх перегородок зі скла; дзеркал; вікон, суцільного скла. У межах страхування ризику „Биття скляних елементів” не підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок:

– переміщення (перевезення, перенесення) скла, проведення відповідних робіт зі скління;

– виконання робіт з встановлення рам, видалення або демонтажу скла, деталей зі скла з віконних або дверних рам або інших місць їхнього постійного кріплення, пригвинчування або складання скла;

– подряпин, відколів, задирок або розпилення фарби (випадкового чи навмисного) тощо на поверхні скла, полірування або розписів, пошкодження або опадання напилювання, затемнення або нанесення надлишкової фарби на скло, застосування зварювальних і нагрівальних апаратів;

– розбиття переносних дзеркал, пустотілого (дутого) скла й освітлювальних арматур всіх видів, ламп розжарювання;

– нормального осідання нових будинків.

– Відшкодуванню також підлягають витрати Страхувальника здійснені стосовно наступного:

– тимчасової заміни розбитого скла у випадку неможливості термінової заміни склом, що аналогічне розбитому;

– монтажу і демонтажу предметів, що перешкоджають заміні розбитого скла (жалюзі, ґрати і т.ін.);

– оренди і монтажу риштувань, якщо вони необхідні для заміни скла на високих поверхах;

– фарбування, розпису, гравірування, покриття плівкою або лаком, протравлення і сонцезахисної обробки скла, вставленого замість розбитого;

– монтажу і складання світлових рекламних щитів.

3.1.13. Інші ймовірні та випадкові події, передбачені Договором страхування.

Під іншими ймовірними і випадковими подіями (ризиками) розуміються будь-які шкідливі фізичні чинники, відмінні від ризиків, які можуть бути застраховані відповідно до підпунктів 3.1.1–3.1.12 Загальних умов, і які не відносяться до винятків зі страхових випадків та обмежень страхування згідно з розділом 10 Загальних умов та (або) Договором страхування, в результаті прямого непередбаченого впливу яких пошкоджено або знищено (втрачено) застраховане майно.

3.1.13.1. За ризиком «Інші ймовірні і випадкові події» під шкодою, завданою застрахованому майну, розуміється несприятливе змінення фізичного стану застрахованого майна. Шкода не вважається завданою, якщо будь-яка обставина (явище, процес тощо), що змінила фізичний стан застрахованого майна, мала місце (існувала) ще до початку дії Договору страхування.

3.1.13.2. За ризиком «Інші ймовірні і випадкові події», якщо інше передбачено Договором, не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з:

– введенням в експлуатацію, самою експлуатацією, технічним обслуговуванням або ремонтом механічного, електротехнічного або електронного устаткування (наприклад, дефект з вини обслуговуючого персоналу, відмова вимірювального, керуючого, розподільного або регульовального устаткування, недостача води, масла або мастильного матеріалу);

– сухістю або пересиханням;

– обробленням або переробленням;

– шумуванням або екзотермічним розкладанням;

– перепадами напруги у мережі;

- поломкою або неправильною експлуатацією систем кондиціонування, систем підтримки мікроклімату, систем охолодження та опалення;
- природними властивостями майна (усушка, утриска тощо);
- погодними умовами, що є звичайними для місцевості, в якій розташоване застраховане майно.

3.2. Договором зі страхування майна може бути передбачено страхування на умовах «З відповідальністю за усі ризики», під якими розуміється страхування на випадок прямого непередбаченого впливу на застраховане майно ззовні будь-якого шкідливого фізичного чинника, який не відноситься до винятків зі страхових випадків та обмежень страхування згідно з розділом 10 Загальних умов та (або) Договором страхування.

3.3. За Страховим продуктом зі страхування відповідальності страховим ризиком є подія, передбачена Договором, на випадок виникнення якої проводиться страхування, яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, та внаслідок настання якої може бути заподіяна шкода третій особі та/або її майну, відповідальність за яку несе Страховальник або інша особа, відповідальність якої застрахована за Договором страхування.

3.4. Страховим випадком за Страховим продуктом є:

3.4.1. Зі страхування майна - знищення, пошкодження та/або втрата застрахованого майна внаслідок страхових ризиків, визначених Договором;

3.4.2. Зі страхування відповідальності – факт виникнення відповідальності та зобов'язання Страховальника (особи, відповідальність якої застрахована) відшкодувати відповідно до чинного законодавства України шкоду, заподіяну третій особі та/або збиток, завданий її майну, внаслідок настання події, передбаченої Договором страхування.

3.4.3. Зі страхування відповідальності умовами Договору страхування може бути передбачено, що шкода потерпілій третій особі та/або її майну виявляється в майновій (матеріальній) або немайновій (моральній) шкоді, зокрема шкоді життю, здоров'ю та/або працездатності особи, моральній шкоді, збитках, завданих майну особи та/або внаслідок порушення майнових прав та/або інтересів особи, фінансових збитках, шкоді навколишньому природному середовищу.

3.4.4. У Договорі страхування зі страхування відповідальності може бути визначено коло третіх осіб, яким може бути завдано шкоду особою, відповідальність якої застрахована.

3.5. Договором страхування може бути передбачено в разі настання страхового випадку відшкодування Страховиком у межах страхової суми (установлених лімітів відповідальності Страховика) витрат, понесених Страховальником (іншою особою, визначеною договором страхування або на підставі законодавства України), включаючи витрати на:

3.5.1. запобігання настанню страхового випадку (заподіяння збитків);

3.5.2. ліквідацію та/або зменшення наслідків страхового випадку (розміру збитків);

3.5.3. збереження застрахованого майна під час або після настання страхового випадку;

3.5.4. прискорення відновлення майна;

3.5.5. витрати на з'ясування обставин, причин та/або наслідків настання події, яка може бути визнана страховим випадком, розміру заподіяної шкоди;

3.5.6. витрати, пов'язані з досудовим урегулюванням претензій та/або з розглядом судових справ у зв'язку із заподіянням особою, відповідальність якої застрахована, шкоди потерпілій третій особі.

3.6. Розмір страхової суми визначається за домовленістю між Страховиком і Страховальником під час укладення Договору страхування або внесення змін до Договору страхування і зазначається в Договорі страхування.

3.7. Зі страхування майна розмір страхової суми визначається спільний за класами страхування 8 і 9 у межах дійсної вартості застрахованого майна за цінами і тарифами, що діють на момент укладання Договору страхування або внесення змін до нього, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3.8. Договір зі страхування майна може бути укладено:

3.8.1. За системою пропорційної відповідальності Страховика. При цьому, якщо з будь-яких причин, у тому числі за домовленістю Сторін, страхова сума, зазначена в Договорі страхування, менша від дійсної вартості майна, визначеної на дату укладення Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування, (страхування в частці), то Страховик зобов'язаний відшкодувати Страховальнику (Вигодонабувачу) зазначні збитки в такому ж співвідношенні до розміру збитку, як страхова сума, що зазначена в Договорі страхування, співвідноситься до дійсної вартості такого майна, визначеної на дату укладення Договору страхування;

3.8.2. За системою без врахування пропорційної відповідальності Страховика. При цьому страхова сума може встановлюватися у розмірі дійсної вартості застрахованого майна на момент укладання Договору страхування або визначеної у Договорі страхування певної її частки. При настанні страхового випадку Страховик здійснює страхову виплату у розмірі завданих збитків в межах страхової суми, незалежно від того, яку частину від дійсної вартості складає страхова сума.

3.9. Страхова сума в межах якої Страховик зобов'язаний здійснити страхову виплату при настанні страхового випадку, може бути:

3.9.1. Агрегатною – у разі настання страхового випадку та здійснення страхової виплати максимальний ліміт відповідальності Страховика, який на момент укладення Договору дорівнює відповідній страховій сумі, зменшується на розмір здійсненої страхової виплати;

3.9.2. Неагрегатною – ліміт зобов'язань Страховика залишається незмінним незалежно від здійснених страхових виплат та кількості страхових випадків протягом строку дії Договору страхування.

3.10. Якщо за страхуванням майна чи страхуванням відповідальності встановлена агрегатна страхова сума і Страхувальнику (Вигодонабувачу) здійснена страхова виплата, то з дати настання страхового випадку, за яким здійснена виплата, Страховик несе зобов'язання щодо здійснення страхових виплат за Договором страхування тільки в межах різниці між відповідною страховою сумою та сумою здійсненої Страхувальнику (Вигодонабувачу) страхової виплати.

3.11. За згодою Сторін у Договорі страхування в межах страхової суми (загального ліміту відповідальності Страховика) можуть бути встановлені окремі ліміти відповідальності Страховика:

3.11.1. зі страхування майна - на окремі одиниці, групи, види застрахованого майна, так і на їх сукупність, окремий страховий ризик, страховий випадок при настанні страхового випадку щодо запобігання та зменшення розміру збитків, інші ліміти передбачені Договором страхування;

3.11.2. зі страхування відповідальності - щодо відшкодування шкоди, заподіяної життю, здоров'ю третіх осіб, збитку, завданого майну третіх осіб, навколишньому природному середовищу, ліміт відповідальності за одним страховим випадком (ризиком), за однією вимогою, інші ліміти передбачені Договором страхування.

3.12. Договором страхування може бути встановлене обмеження кількості страхових випадків, за якими Страховик здійснює страхові виплати.

3.13. Договором зі страхування відповідальності може передбачатися:

3.13.1. розширений період після закінчення строку дії Договору страхування для подання вимог потерпілими третіми особами за страховими випадками, що сталися в період дії договору;

3.13.2. ретроактивний період, який починається зі встановленої у Договорі страхування ретроактивної дати та діє до початку строку дії Договору страхування, та відповідно обов'язок Страховика здійснити страхову виплату, якщо події, що призвели до настання страхового випадку, виникли протягом ретроактивного періоду та строку дії Договору страхування, за умови, що вимога потерпілою третьою особою заявлена на умовах та протягом строку, передбаченого Договором страхування.

3.14. Договором страхування може передбачатися франшиза, яка може бути умовною та безумовною.

3.14.1. У разі зазначення в Договорі страхування умовної франшизи Страховик не відшкодовує частину збитку, яка не перевищує розмір франшизи, але відшкодовує збитки в повному обсязі, якщо збиток перевищує розмір франшизи.

3.14.2. У разі зазначення в Договорі страхування безумовної франшизи Страховик вираховує розмір франшизи при здійсненні страхової виплати за кожним страховим випадком.

3.15. Франшиза може встановлюватися у відсотках від страхової суми (страхової виплати), в абсолютному розмірі або в інших розрахункових одиницях, визначених Договором страхування.

3.16. Страхувальник сплачує Страховикові страхову премію як плату за страхування згідно з умовами Договору страхування. Зазначена у Договорі страхування страхова премія може сплачуватися одноразово або частинами (окремими платежами) за визначені в Договорі страхування періоди страхування.

3.17. Страхове покриття діє протягом строку дії Договору, який зазначається у Договорі, з урахуванням інших умов укладеного Договору. Договір набуває чинності з часу та дати, вказаних як початок строку дії, але не раніше дати та часу надходження страхової премії (першої її частини, якщо Договором передбачено сплата премії частинами) в повному розмірі на банківський рахунок або в касу Страховика (страхового посередника). При укладенні Договору Сторони можуть передбачити у такому Договорі інший порядок набуття чинності Договору страхування. Дія Договору закінчується о 24 годині дати, яка вказана як дата закінчення строку дії Договору.

3.18. Якщо інше не буде визначено в Договорі страхування, у разі внесення страхової премії (першої її частини, якщо Договором передбачено сплата премії частинами) не в повному розмірі та/або не в строк зазначений в Договорі, Договір вважається таким, що не набув чинності.

3.19. У випадку ненадходження або надходження не в повному обсязі на банківський рахунок/в касу Страховика (страхового посередника) чергової частини страхової премії в сумі та в строк, що визначені в Договорі, Страховий захист за Договором припиняється та Страховик не несе зобов'язань щодо здійснення страхової виплати за подіями, що сталися у період з 00 год. 00 хв. дати, наступної за встановленою в Договорі, як дата сплати чергової частини страхової премії.

3.20. Якщо це передбачено Договором, Страховий захист за Договором відновлюється у разі сплати простроченої чергової частини страхової премії до кінцевого строку сплати відповідної чергової частини

страхової премії, визначеного у п. 3.21 Загальних умов, за умови укладання Сторонами Додаткової угоди щодо відновлення Страхового захисту за Договором з дати, зазначеної у такій Додатковій угоді. При цьому, строк дії Договору та сума страхової премії залишається незмінними.

3.21. Кінцевим встановленим Договором строком сплати чергової частини страхової премії є дата, що настає на 10 (десятий) календарний день після дати, до якої мала відбутись та не відбулась сплата чергової частини страхової премії, визначеної у Договорі, що призвело до припинення дії Страхового захисту за Договором відповідно до п. 3.19 та з урахуванням зазначеного у пунктах 3.20 Загальних умов.

3.22. Договір страхування укладається строком на один рік або на інший строк, погоджений Сторонами.

3.23. Страховий захист діє на території визначеній у Договорі, як територія дії Договору, з урахуванням обмежень, передбачених Договором.

3.24. Обсяг страхового покриття, включаючи конкретний перелік страхових ризиків, страхових випадків, варіант страхування (у разі його передбачення у загальних умовах страхового продукту), визначаються в Договорі страхування в разі його укладення відповідно до Загальних умов.

3.25. Договором страхування може бути звужено та/або уточнено (конкретизовано) обсяг страхового покриття (включаючи визначені ознаки, причини та/або умови настання події, у разі наявності яких подія може бути визнана страховим випадком) та інші умови страхування, передбачені Загальними умовами, на підставі яких укладається такий Договір страхування.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ТА/АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ УМОВ ДОГОВОРУ

4.1. Страхувальник має право:

4.1.1. на отримання страхової виплати при настанні страхового випадку відповідно до умов Договору;

4.1.2. ініціювати внесення змін до Договору;

4.1.3. визначити Вигодонабувача, а також змінити Вигодонабувача до настання страхового випадку шляхом ініціювання внесення змін до Договору;

4.1.4. достроково припинити дію Договору в порядку, визначеному Договором;

4.1.5. після одержання страхової виплати, за згодою Страховика, укласти додаткову угоду до Договору про відновлення відповідальності Страховика на суму здійсненої страхової виплати, сплативши додаткову страхову премію;

4.1.6. у разі незгоди з результатами експертизи пошкодженого майна, проведеної Страховиком, організувати за власний рахунок проведення повторної експертизи спеціалізованою організацією;

4.1.7. на інші права, передбачені Договором та законодавством.

4.2. Страхувальник зобов'язаний:

4.2.1. своєчасно в обумовленому Договором розмірі та строки сплачувати страхову премію;

4.2.2. повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо об'єкту страхування за Договором;

4.2.3. при страхуванні майна, повідомити Страховика про наявність на законних підставах або на підставі інших праводносин страхового інтересу щодо застрахованого майна, в тому числі у Вигодонабувача (у разі визначення такої особи в Договорі), а також, надати інформацію Страховика про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику (визначення ймовірності та вірогідності настання страхового випадку та розміру можливих збитків тощо), та/або інші обставини, що впливають на розмір страхової премії за Договором, і надалі, якщо це передбачено умовами Договору, інформувати про будь-яку зміну таких обставин не пізніше ніж протягом 2 робочих днів з дня такої зміни шляхом надання Страховика відповідної письмової заяви, зокрема, але не обмежуючись:

– факти або події щодо Страхувальника, Вигодонабувача і застрахованого майна, що мають вплив на характер володіння, користування або розпорядження застрахованим майном, наприклад: зміна власника майна, передача застрахованого майна в лізинг, оренду, прокат, під заставу, тощо;

– зміна умов експлуатації застрахованого майна;

– припинення або зміна характеру експлуатації застрахованого майна;

– демонтаж, відключення, зміна системи пожежної безпеки й інших систем безпеки, умов зберігання та охорони, а також інших заходів безпеки і захисту відносно застрахованого майна;

– зміна виду, форми, способу охорони за місцем страхування;

– інші обставини, передбачені Договором страхування;

4.2.4. при страхуванні відповідальності, повідомити Страховика при здійсненні страхової виплати про наявність страхового інтересу Страхувальника або іншої особи, відповідальність якої застрахована;

4.2.5. використовувати застраховане майно за прямим призначенням, забезпечувати відповідні умови зберігання, експлуатації, охорони й обслуговування, дотримуватися норм техніки безпеки, інших встановлених чинним законодавством України правил, нормативів, у тому числі норм Правил протипожежної безпеки та/або Правил збереження чи перевезення вогнебезпечних та вибухових речовин і предметів;

- 4.2.6.** після здійснення страхової виплати й проведення відновлювального ремонту пошкодженого застрахованого майна, письмово повідомити Страховика про проведений ремонт і погодити дату, час і місце огляду представником Страховика відремонтованого майна;
- 4.2.7.** інформувати Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку, у порядку та строки, визначені Договором, повідомити відповідні компетентні органи про настання страхового випадку в порядку, передбаченому розділом 7 Загальних умов та діяти відповідно до умов цього розділу та розділу 7 Загальних умов;
- 4.2.8.** виконувати інструкції Страховика, компетентних органів або їх уповноважених представників та надавати повну і достовірну інформацію щодо обставин настання страхового випадку;
- 4.2.9.** надати Страховику документи передбачені, Договором, що стосуються страхового випадку та його наслідків;
- 4.2.10.** передати Страховику усі документи та здійснити всі можливі дії, необхідні для забезпечення права вимоги до осіб, винних у настанні страхового випадку зі страхування майна;
- 4.2.11.** за письмовим зверненням Страховика у разі розгляду обставин події, що може бути визнана страховим випадком, в суді видати Страховикові довіреність на право представляти інтереси Страхувальника при розгляді такої справи, якщо це передбачене Договором страхування;
- 4.2.12.** надати можливість уповноваженим представникам Страховика провести огляд і експертизу застрахованого майна для визначення обставин і наслідків страхового випадку, прийняти участь в заходах щодо зменшення збитку та рятування застрахованого майна;
- 4.2.13.** узгоджувати зі Страховиком калькуляцію ремонтно-відновлювальних робіт по відновленню ушкодженого застрахованого майна;
- 4.2.14.** сповістити Страховика протягом строку, передбаченого Договором, про місцезнаходження викраденого застрахованого майна, якщо Страхувальнику стало відомо про таке місце;
- 4.2.15.** повернути Страховику протягом строку, передбаченого Договором, страхову виплату (або сплачену її частину), якщо протягом встановленого законодавством строку позовної давності Страховик надасть докази існування обставин, які повністю або частково звільняють Страховика від страхової виплати;
- 4.2.16.** виконувати інші вимоги Договору та законодавства.
- 4.3. Страховик має право:**
- 4.3.1.** здійснювати заходи з перевірки даних і документів, наданих Страхувальником стосовно Договору, факту й обставин настання випадку, що має ознаки страхового, розміру заподіяних збитків;
- 4.3.2.** ініціювати внесення змін до Договору;
- 4.3.3.** перевіряти виконання Страхувальником вимог і умов Договору;
- 4.3.4.** проводити власну оцінку об'єкту страхування з метою визначення його дійсної вартості;
- 4.3.5.** робити запити про надання відомостей щодо події, що має ознаки страхового випадку, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів, закладів охорони здоров'я, юридичних осіб, які володіють інформацією про обставини події, що має ознаки страхового випадку, а також самостійно або із залученням у встановленому законодавством порядку інших осіб з'ясувати причини, наслідки та обставини події, що має ознаки страхового випадку;
- 4.3.6.** достроково припинити дію Договору в порядку, визначеному Договором;
- 4.3.7.** у випадку збільшення ступеня ризику або виникнення обставин, що істотно впливають на умови Договору вимагати зміни умов Договору та/або сплати додаткової страхової премії відповідно до збільшення ризику. Якщо Страхувальник заперечує проти зміни умов Договору та/або не сплати додаткової страхової премії, Страховик має право: достроково припинити дію Договору страхування на підставі невиконання Страхувальником умов Договору, або у випадку настання події, що має ознаки страхового випадку, з моменту виникнення змін обставин, що впливають на збільшення ступеню ризику або обставин, що істотно впливають на умови Договору - відмовити у страховій виплаті, якщо це передбачено Договором;
- 4.3.8.** зменшити розмір або відмовити у страховій виплаті у випадках, передбачених Договором, Загальними умовами та/або чинним законодавством України, у тому числі зі страхування майна у разі отримання Страхувальником повного або часткового відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні, іншого страховика;
- 4.3.9.** вимагати повернення здійсненої страхової виплати, якщо на те виникнуть підстави, передбачені чинним законодавством України;
- 4.3.10.** відстрочити (відкласти, подовжити строк) прийняття рішення про визнання випадку страховим та здійснення страхової виплати у випадках, передбачених Договором;
- 4.3.11.** на інші права, передбачені Договором та законодавством.
- 4.4. Страховик зобов'язаний:**
- 4.4.1.** при настанні страхового випадку здійснити страхову виплату у передбачений Договором строк;
- 4.4.2.** у разі прийняття рішення про відмову у здійсненні страхової виплати протягом строку, передбаченого Договором, повідомити Страхувальника (іншу особу, яка відповідно до Договору або законодавства має право на отримання страхової виплати) у письмовій формі про прийняте рішення з обґрунтуванням підстави відмови.

- 4.4.3.** забезпечувати збереження інформації, що становить таємницю страхування, з урахуванням вимог Закону України «Про страхування»;
- 4.4.4.** здійснювати інші дії, передбачені Договором та законодавством.
- 4.5.** У разі нездійснення Страховиком страхової виплати відповідно до умов Договору Страховик зобов'язаний сплатити отримувачу страхової виплати пеню за кожний день прострочення платежу у розмірі облікової ставки Національного банку України, яка діяла в період, за який нараховується пеня, але не більше 5% суми страхової виплати. Відповідна письмова вимога із реквізитами отримувача страхової виплати є підставою для перерахування пені.
- 4.6.** Обов'язок підтвердження факту настання події, яка може бути визнана страховим випадком за Договором, покладено на Страхувальника (іншу особу, яка відповідно до Договору або законодавства має право на отримання страхової виплати).
- 4.7.** За невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань Сторони Договору несуть відповідальність згідно з умовами Договору та чинним законодавством України.
- 4.8.** У разі нездійснення Страховиком страхової виплати відповідно до умов Договору Страховик зобов'язаний сплатити отримувачу страхової виплати, на його письмову вимогу, неустойку (штраф, пеню) в за кожний день прострочення платежу у розмірі облікової ставки Національного банку України, яка діяла в період, за який нараховується пеня, але не більше 5% суми страхової виплати.
- 4.9.** При укладенні Договору Сторони можуть передбачити у такому Договорі інший перелік прав і обов'язків Сторін відповідно до конкретних умов страхового покриття за Договором.
- 4.10.** Укладання Договору страхування на користь інших осіб не звільняє Страхувальника від виконання обов'язків за Договором страхування.
- 4.11.** За згодою Сторін Договору зі страхування майна обов'язки Страхувальника, зазначені в Загальних умовах та/або в Договорі страхування, можуть бути поширені на визначених в Договорі страхування Вигодонабувачів зі страхування майна. За таких умов, виконання або не виконання Вигодонабувачем таких обов'язків, буде мати такі ж самі правові наслідки, якби такі обов'язки виконав або не виконав Страхувальник.
- 4.12.** За згодою Сторін Договору в ньому може бути передбачено, що Вигодонабувач може з метою отримання страхової виплати за власною ініціативою вчиняти будь-які дії, які повинен чи має право вчиняти Страхувальник за Договором страхування. За таких умов, вчинення або не вчинення Вигодонабувачем таких дій, буде мати такі ж самі правові наслідки, якби такі дії вчинив або не вчинив Страхувальник.
- 4.13.** За згодою Сторін Договору страхування обов'язки та права Страхувальника, зазначені в Загальних умовах та/або в Договорі страхування, можуть бути поширені на особу, відповідальність якої застрахована. За таких умов, виконання або не виконання особою, відповідальність якої застрахована, обов'язків, буде мати такі ж самі правові наслідки, якби такі обов'язки виконав або не виконав Страхувальник.

5. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН, ДОСТРОКОВОГО ПРИПИНЕННЯ ЧИ РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ, ЇХ ПРАВОВІ НАСЛІДКИ

- 5.1.** Дія Договору припиняється та Договір втрачає чинність за згодою Сторін, а також у випадку:
- 5.1.1.** закінчення строку дії Договору;
- 5.1.2.** виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
- 5.1.3.** несплати Страхувальником чергової частини страхової премії в повному розмірі у встановлені Договором строки. При цьому, Договір вважається достроково припиненим з 00-00 год. дня, наступного за датою, визначеною, як кінцевий строк сплати чергової частини страхової премії. Кошти, які надійшли на рахунок Страховика (страхового посередника) несвоєчасно, тобто після припинення дії Договору, вважаються перерахованими помилково та не поновлюють його дію, такі кошти Страховик повертає Страхувальнику за письмовою заявою Страхувальника із зазначенням реквізитів для їх перерахування протягом 10 (десяти) робочих днів після отримання від Страхувальника заяви;
- 5.1.4.** смерті Страхувальника фізичної особи (крім випадків, передбачених статтею 100 Закону України «Про страхування»);
- 5.1.5.** втрати Страхувальником дієздатності у частині припинення дії Договору зі страхуванням відповідальності;
- 5.1.6.** ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;
- 5.1.7.** набрання законної сили рішенням суду про визнання Договору недійсним;
- 5.1.8.** в інших випадках, передбачених законодавством України та Договором.
- 5.2.** У разі припинення дії Договору за згодою Сторін порядок повернення та розрахунку суми страхової премії або її частини до повернення визначаються відповідно до законодавства України за домовленістю Сторін Договору.
- 5.3.** Дія Договору може бути достроково припинена за вимогою Страхувальника або Страховика (без необхідності отримання згоди Страхувальника, який виконує всі умови Договору). Про намір достроково припинити дію Договору будь-яка Сторона зобов'язана письмово повідомити іншу не пізніше ніж за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору (якщо інший строк не передбачений Договором), крім випадків, передбачених пунктом 5.4 Загальних умов.

5.4. Якщо вимога Страховика про дострокове припинення дії Договору пов'язана з не виконанням Страхувальником дій визначених п. 4.2.3 Загальних умов щодо інформування про будь-яку зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, дія Договору припиняється за вимогою Страховика з моменту настання змін у страховому ризику на підставі невиконання Страхувальником умов Договору.

3.1. При достроковому припиненні дії Договору за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому частину сплаченої страхової премії за період, який залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням витрат, пов'язаних безпосередньо з укладенням і виконанням Договору (але не більше максимальної частки витрат, пов'язаних безпосередньо з укладенням і виконанням договорів страхування за Страховим продуктом), фактичних страхових виплат, що були здійснені за Договором. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору, то останній повертає Страхувальнику сплачену ним страхову премію повністю.

3.2. При достроковому припиненні дії Договору за вимогою Страховика та/або у разі припинення Страховиком діяльності та виконання страхового портфеля, Страхувальнику повністю повертається сплачена ним страхова премія. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору, то Страховик повертає Страхувальнику частину сплаченої страхової премії за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням витрат, пов'язаних безпосередньо з укладенням і виконанням Договору (але не більше максимальної частки витрат, пов'язаних безпосередньо з укладенням і виконанням договорів страхування за Страховим продуктом), фактичних страхових виплат, що були здійснені за Договором.

3.3. Страховик зобов'язаний повернути страхову премію або її частину не пізніше ніж протягом 10 (десяти) робочих днів від дати дострокового припинення дії Договору та врегулювання всіх заявлених Страхувальником страхових випадків (здійснення страхових виплат або прийняття рішення про відмову у виплаті), якщо такі випадки відбулися до дати припинення Договору.

3.4. Пропозиції Страховика про внесення змін до укладеного Договору, здійснюється шляхом направлення щонайменше за 5 (п'ять) робочих днів до дати запланованої зміни умов, повідомлення, у формі що дає можливість встановити дату відправлення такого повідомлення, в тому числі на засіб зв'язку (електрону пошту та/або номер мобільного телефону) або поштову адресу Страхувальника, що зазначена в Договорі.

3.5. Зміни до Договору, за ініціативи Страхувальника розглядаються на підставі письмової заяви Страхувальника, якщо інше не передбачено Договором.

3.6. Зміни та доповнення до умов Договору в період його дії вносяться за взаємною згодою Сторін шляхом укладення Додаткової угоди до Договору.

3.7. Додатковий договір є невід'ємною частиною Договору й складається в кількості примірників Договору у паперовій формі або укладається відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» як електронний документ, відповідно до того, як це передбачено Договором.

3.8. При достроковому припиненні дії Договору в зв'язку з виконанням Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі, сплачена страхова премія не повертається.

3.9. При укладенні Договору Сторони можуть змінити визначений порядок внесення змін, дострокового припинення у такому Договорі відповідно до конкретних умов страхового покриття за Договором та з урахуванням вимог законодавства України.

3.10. Максимальна частка витрат Страховика, пов'язаних безпосередньо з укладанням і виконанням умов договорів страхування за Страховим продуктом становить 70% страхового тарифу (страхової премії).

6. ПОРЯДОК ВІДМОВИ ВІД ДОГОВОРУ

6.1. Страхувальник має право протягом 30 (тридцяти) календарних днів з дня укладення Договору відмовитися від Договору без пояснення причин, крім випадків, укладання Договору строк дії якого становить менше 30 (тридцяти) календарних днів або якщо повідомлено про настання події, що має ознаки страхового випадку, за Договором, при цьому:

6.1.1. про намір відмовитися від Договору Страхувальник повідомляє Страховика у письмовій формі, при цьому відповідне повідомлення, за вибором Страхувальника, направляється в паперовій формі поштою на адресу Страховика, або подається безпосередньо в офісі Страховика, (або, якщо Договір укладається у вигляді електронного документу, направляється у формі електронного документу у відповідності до вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», підписаного електронним підписом Страхувальника, на адресу alliance@eia.com.ua) із зазначенням банківських реквізитів для перерахування коштів. До повідомлення додається оригінальний примірник Договору, якщо його було укладено в паперовій формі;

6.1.2. Страховик зобов'язаний повернути Страхувальнику сплачену страхову премію повністю, за умови що протягом цього періоду не відбулася подія, що має ознаки страхового випадку, не пізніше ніж протягом 10 (десяти) робочих днів від дати отримання повідомлення Страхувальника про відмову від Договору.

6.1.3. У Договорі страхування можуть бути передбачені також інші умови використання права на відмову від Договору.

7. ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ НАСТАННЯ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

7.1. У разі настання події, передбаченої Договором страхування, яка призвела до завдання збитків/шкоди і може бути визнана страховим випадком, Страхувальник (Вигодонабувач за страховими випадками зі страхування майна) зобов'язаний:

7.1.1. Вжити всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитків, збереження застрахованого майна та / або запобігання та зменшення шкоди, заподіяної життю, здоров'ю, та (або) збитку, завданого майну третіх осіб, а також усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, з'ясування характеру та обставин настання події, що стала причиною збитків;

7.1.2. Якщо цього потребують обставини та наслідки зазначеної події, у найкоротший строк після її настання (але не пізніше 24 годин з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про подію, яку відповідно до Договору страхування може бути визнано страховим випадком, якщо інший строк не передбачений Договором страхування), повідомити відповідні компетентні державні органи або установи, звернення до яких передбачене чинним законодавством України і викликати на місце події їхніх представників, дочекатися їх і отримати від них документи, які підтверджують факт настання, час і обставини події, якщо це передбачено Договором страхування;

7.1.3. Не чекаючи прибуття на місце настання події представників Страховика, працівників поліції або представників інших компетентних органів та установ, зібрати доступну попередню інформацію щодо причин та обставин настання події (наприклад, скласти акт довільної форми за участю представників місцевої адміністрації, інших офіційних органів, а також за участю очевидців (свідків) події, що сталася, за можливості зафіксувати картину збитку за допомогою фото-, кіно- або відеозйомки тощо) та передати її Страховику з метою наступного більш правильного та об'єктивного офіційного розслідування причин та розміру заподіяної шкоди та (або) завданого збитку;

7.1.4. До прибуття представників компетентних державних органів та установ, не змінювати картину місця події, за винятком лише дій з рятування людей, майна або запобігання надзвичайним ситуаціям;

7.1.5. У разі неприбуття в строк, передбачений Договором страхування, представників органів, зазначених у підпункті 7.1.2 Загальних умов, на місце події звернутися до територіального відділення компетентного державного органу, яке сповіщалося про подію, для отримання довідки, що підтверджує факт і час звернення;

7.1.6. Протягом 2 (двох) робочих днів з моменту, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, коли Страхувальнику стало відомо про подію, яку відповідно до Договору страхування може бути визнано страховим випадком, повідомити Страховика про цю подію у спосіб, як це зазначено у Договорі страхування;

7.1.7. Зберігати протягом 5 (п'яти) робочих днів після повідомлення Страховика про подію, яку може бути визнано страховим випадком, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, до прибуття представника Страховика пошкоджене застраховане майно, його залишки, місце події, всі записи і документи, місце події, оточуючі предмети у вигляді, оточуючі предмети у вигляді, у якому вони залишилися після настання події, якщо Страхувальник не вживає інших заходів для запобігання подальшому збитку, або за приписом компетентних державних органів, що проводять розслідування на місці події, або за згодою Страховика, і надалі погоджувати всі свої дії з відновлення пошкодженого майна зі Страховиком;

7.1.8. вжити заходів для збору і передавання Страховикові всіх необхідних документів для прийняття рішення про здійснення страхової виплати, визначення розміру заподіяної шкоди та/або завданого збитку; повідомити (надати) Страховику всю інформацію, що має відношення до події, що може бути визнана страховим випадком, та документи, передбачені Договором страхування у визначений Договором строк;

7.1.9. У разі настання події, що може бути визнана страховим випадком зі страхування майна:

7.1.9.1. вживати заходів щодо забезпечення можливості пред'явлення Страховиком права вимоги до винних осіб, у тому числі виконувати рекомендації Страховика щодо дій у разі настання події, що може бути підставою для пред'явлення вимоги щодо відшкодування шкоди та/або збитку;

7.1.9.2. до проведення відновлювальних робіт забезпечити представникові Страховика можливість безперешкодного огляду пошкодженого (знищеного) майна в строки, передбачені Договором страхування, з'ясування причин та обставин настання події, що може бути визнана страховим випадком, розмірів збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру збитку;

7.1.9.3. погодити зі Страховиком вибір спеціалізованого підприємства, яке буде здійснювати ремонт пошкодженого застрахованого майна, якщо розмір збитку буде розраховуватися на підставі документа (калькуляції) такого підприємства;

7.1.10. У разі настання події, що може бути визнана страховим випадком зі страхування відповідальності:

7.1.10.1. забезпечити Страховику або його представникам можливість оглянути місце події та провести розслідування причин та обставин настання події, яка може бути підставою для пред'явлення вимоги третьою особою, розмірів збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру шкоди та (або) збитку;

7.1.10.2. повідомити Страховика про будь-яке майбутнє досудове врегулювання, подавання позову, дізнання та розслідування зазначеної події державними компетентними органами (правоохоронними, охорони праці тощо);

7.1.10.3. при одержанні вимоги потерпілої третьої особи Страхувальник зобов'язаний:

- протягом 2 (двох) робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) з моменту її отримання надіслати на адресу Страховика копії претензій, листів, ухвал суду та (або) судових повісток, позовів (позовних вимог), повідомлень або будь-яких інших юридичних документів, отриманих у зв'язку з пред'явленими вимогами потерпілих третіх осіб;
  - систематично (у погодженні зі Страховиком строки) інформувати Страховика про перебіг розслідування події, її причини і наслідки та брати участь у такому розслідуванні;
  - сприяти Страховику в досудовому урегулюванні та судовому розгляді пред'явлених вимог потерпілих третіх осіб, надати йому відповідні повноваження, а також всю необхідну інформацію та можливу допомогу для здійснення захисту;
  - співпрацювати зі Страховиком у врегулюванні вимоги та допомагати у захисті стосовно будь-якої вимоги.
- При цьому витрати самого Страхувальника щодо розгляду пред'явлених вимог не підлягають відшкодуванню Страховиком;
- на вимогу Страховика надати йому права на одержання або надати безпосередньо записи, документацію та іншу інформацію, пов'язану з вимогою потерпілої третьої особи та подією, що може бути визнана страховим випадком. Якщо за обставинами справи, Страховику буде потрібна довіреність на ведення справи в суді від імені Страхувальника, то Страхувальник зобов'язаний видати таку довіреність, текст якої не повинен порушувати інтересів Страхувальника та повинен бути погоджений Сторонами.

7.1.10.4. Страхувальник не має права відшкодувати заподіяну шкоду та/або завданий збиток, визнавати частково або повністю вину та вимоги, що пред'являються йому в зв'язку з настанням страхового випадку, а також приймати на себе будь-які зобов'язання з урегулювання таких вимог, без письмової згоди на це Страховика. Останній має право взяти на себе та вести від імені Страхувальника захист його інтересів.

6.1. При укладенні Договору Сторони можуть передбачити у такому Договорі інший порядок дій у разі настання події, що має ознаки страхового випадку, відповідно до конкретних умов страхового покриття за Договором.

8. ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ ТА УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

8.1. Страхова виплата здійснюється після повного встановлення обставин, причин і розмірів заподіяної шкоди та/або збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

8.2. Розмір страхової виплати за одним страховим випадком, що стався протягом строку дії Договору страхування, не може перевищувати страхової суми, визначеної у Договорі страхування.

8.3. Якщо у Договорі страхування передбачені ліміти відповідальності за одним страховим випадком, групою застрахованого майна, за однією потерпілою третьою особою, однією вимогою тощо, то Страховик здійснює страхову виплату у межах встановлених у Договорі страхування лімітів відповідальності.

8.4. У разі здійснення страхової виплати обсяг відповідальності Страховика (максимальний розмір страхової виплати, який на момент укладення Договору страхування дорівнює страховій сумі) зменшується на розмір здійсненої страхової виплати, якщо інше не передбачене Договором страхування. При цьому:

8.4.1. Якщо в період з моменту настання страхового випадку до моменту прийняття Страховиком рішення про здійснення виплати (або про відмову здійснити виплату) за цим випадком настав інший (наступний) страховий випадок, обсяг відповідальності Страховика на момент настання іншого (наступного) страхового випадку:

8.4.1.1. Вважається зменшеним на розмір страхової виплати, що підлягає виплаті за попереднім страховим випадком, з дня настання такого страхового випадку - у разі прийняття Страховиком рішення про здійснення страхової виплати за попереднім страховим випадком;

8.4.1.2. Не змінюється - у разі прийняття Страховиком рішення про відмову здійснити страхову виплату за попереднім страховим випадком;

8.4.2. У кожному разі рішення Страховика про здійснення виплати (відмову здійснити виплату) за наступним страховим випадком Страховик приймає після прийняття ним рішення про здійснення виплати (відмову здійснити виплату) за попереднім страховим випадком.

8.5. Страхувальник має право за додаткову страхову премію відновити обсяг відповідальності Страховика шляхом укладення сторонами додаткової угоди до Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.6. Загальний розмір суми здійснених страхових виплат при настанні страхових випадків протягом строку дії Договору страхування не може перевищувати страхову суму, крім випадків, коли між Страховиком і Страхувальником укладений додаткову угоду до Договору страхування про відновлення обсягу зобов'язань Страховика на суму здійснених страхових виплат і Страхувальник сплатив додаткову страхову премію, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

8.7. Страховик відшкодує Страхувальнику (Вигодонабувачу) здійснені витрати, передбачені у пункті 3.5 Загальних умов та (або) у Договорі страхування, які разом із сумою страхової виплати не можуть перевищувати розміру страхової суми, встановленої у Договорі страхування, якщо відшкодування таких витрат передбачено Договором страхування.

8.8. При страхуванні майна якщо Страхувальник (Вигодонабувач) одержав відшкодування збитків від третіх осіб, Страховик виплачує лише різницю між сумою, що підлягає виплаті за умовами Договору страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб.

8.9. Договір страхування, за яким здійснена страхова виплата, розмір якої менший розміру страхової суми, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії, якщо інше не передбачене Договором страхування.

8.10. Відповідно до передбаченого Договором страхування страхова виплата може здійснюватися:

8.10.1. зі страхування майна:

8.10.1.1. Страхувальнику;

8.10.1.2. іншій особі, яка згідно з умовами Договору страхування та/або відповідно до законодавства України має право на страхову виплату, уключаючи Вигодонабувача;

8.10.1.3. іншій установі або особі, що здійснює (здійснювала, здійснюватиме) ремонт пошкодженого застрахованого майна та/або надає (надавала, надаватиме) іншу (інші) допомогу (послуги), пов'язану (пов'язані) з настанням страхового випадку;

8.10.2. зі страхування відповідальності:

8.10.2.1. потерпілій третій особі, її спадкоємцю чи правонаступнику, законному представнику або іншій особі, яка має право на її отримання відповідно до законодавства України;

8.10.2.2. Страхувальнику / особі, відповідальність якої застрахована, якщо він (вона) самостійно здійснив (здійснила) відшкодування шкоди потерпілим особам за згодою Страховика;

8.10.2.3. закладу охорони здоров'я, іншій установі або особі, що здійснює або здійснила лікування потерпілої третьої особи, ремонт пошкодженого майна третьої особи та/або надає чи надала іншу допомогу (послуги) у разі заподіяння шкоди потерпілій третій особі та/або її майну.

8.11. Якщо інше не передбачене Договором страхування, у разі настання страхового випадку страхова виплата за пошкоджене, знищене або втрачене застраховане майно / пошкоджене, знищене майно третіх осіб визначається у розмірі прямих (реальних) збитків Страхувальника / Вигодонабувача внаслідок настання страхового випадку з вирахуванням:

8.11.1. Суми зменшення розміру страхового відшкодування у випадках, передбачених Загальними умовами і Договором страхування;

8.11.2. Розміру безумовної франшизи, якщо вона передбачена Договором страхування.

8.12. Розмір прямих (реальних) збитків зі страхування майна може визначатись:

8.12.1. У разі знищення, втрати застрахованого нерухомого майна (крім земельної ділянки) і рухомого майна – у розмірі дійсної вартості майна на момент перед настанням страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування, із вирахуванням дійсної вартості застрахованого майна після настання страхового випадку, якщо воно має певну цінність (в тому числі придатне для подальшого використання або реалізації), але не більше від страхової суми щодо застрахованого майна і лімітів відповідальності Страховика, передбачених Договором страхування.

Страховик має право здійснити страхову виплату в розмірі страхової суми (з урахуванням інших умов Договору страхування) за умови попередньої передачі представнику Страховика або Страховику на його вимогу майна, придатного для подальшого використання або реалізації після настання страхового випадку, якщо це передбачено Договором страхування.

8.12.2. У разі знищення або пошкодження застрахованої земельної ділянки – у розмірі вартості витрат на рекультивацію земельної ділянки до стану, в якому вона перебула до настання страхового випадку, але не більше страхової суми і лімітів відповідальності Страховика, передбачених Договором страхування. Під рекультивацією розуміється комплекс організаційних, технічних і біотехнологічних заходів, спрямованих на відновлення ґрунтового покриву деградованих земель, поверхня яких порушена внаслідок настання страхового випадку, зокрема:

– розчищення території від завалів будівель, споруд та інших уламків, утворених внаслідок настання страхового випадку;

– розчищення території від бруду, наносів тощо, утворених внаслідок настання страхового випадку за ризиком «Стихійні явища»;

– земляні роботи із засипання вирв, ям, тріщин, карстів й інших штучних і природних порожнеч;

– видалення ґрунту, пошкодженого (знищеного) внаслідок настання страхового випадку;

– відновлення ґрунту до його первинного стану;

– транспортування, складування й утилізація ґрунту, уламків тощо;

8.12.3. У разі пошкодження застрахованого нерухомого майна (крім земельної ділянки) і рухомого майна – у розмірі поточної вартості витрат на відновлення, але не більше від дійсної вартості майна на момент перед настанням страхового випадку, розміру страхової суми щодо застрахованого майна і лімітів відповідальності Страховика, передбачених Договором страхування;

8.13. Розмір прямих (реальних) збитків зі страхування майна може включати витрати на тимчасову заміну пошкодженого (знищеного, втраченого) застрахованого майна, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

8.14. Дійсна вартість застрахованого майна на момент перед настанням страхового випадку може визначатися:

8.14.1. За домовленістю Сторін Договору страхування, відповідно до того, як це передбачено таким Договором;
8.14.2. На підставі акта (висновку) експертизи, проведеної суб'єктом оціночної діяльності.

8.15. Дійсна вартість застрахованого майна після настання страхового випадку визначається на підставі акта (висновку) експертизи, проведеної суб'єктом оціночної діяльності, якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.16. **Витрати на відновлення застрахованого майна включають у себе, якщо інше не зазначено у Договорі страхування, витрати на оплату:**

8.16.1. Вартості матеріалів, деталей, запасних частин, необхідних для ремонту (відновлення);

8.16.2. Вартості робіт з ремонту та (або) монтажу;

8.16.3. Вартості транспортування матеріалів, деталей, запасних частин до місця ремонту, включаючи мито й збори, та інші витрати, передбачені Договором страхування, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку.

8.17. Розмір витрат на відновлення застрахованого майна може визначатися на підставі:

8.17.1. Висновку (акта) експертизи проведеної суб'єктом оціночної діяльності, або

8.17.2. Середніх розцінок на аналогічні ремонтні роботи (роботи з відновлення майна), що діють у місці проведення ремонту на момент настання страхового випадку, рахунків торговельних підприємств, кошторису на ремонтні роботи, наряду-замовлення, інших документів, з якими згоден Страховик, або

8.17.3. Якщо застраховане майно за згодою Страховика було відновлене до здійснення страхової виплати:

8.17.3.1. Актів виконаних робіт, рахунків за фактично виконаний ремонт пошкодженого майна спеціалізованим підприємством, погодженим зі Страховиком, яке виконало ремонтні роботи.

8.18. До вартості витрат на відновлення застрахованого майна не входять, якщо інше не передбачене у Договорі страхування:

8.18.1. Вартість деталей, матеріалів і робіт, що не були пошкоджені внаслідок настання страхового випадку;

8.18.2. Додаткові витрати на оплату вартості конструктивних змін, підвищення якості, поліпшення властивостей або вдосконалення попереднього стану застрахованого майна;

8.18.3. Витрати на оплату вартості тимчасового (допоміжного) або планового ремонту (відновлення) застрахованого майна;

8.18.4. Витрати на оплату вартості профілактичного ремонту й обслуговування застрахованого майна, а також інші витрати, не пов'язані зі страховим випадком;

8.18.5. Додаткові витрати на оплату вартості термінових робіт;

8.18.6. Додаткові витрати на оплату вартості послуг термінового (прискореного) доставлення, у тому числі авіаперевезень, деталей, запасних частин, вузлів і матеріалів, необхідних для проведення ремонту;

8.18.7. Вартість витрат під час проведення ремонтних робіт на додаткову заробітну плату й матеріальне заохочення працівників, інших фахівців;

8.18.8. Інші витрати, здійснені понад необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку.

8.19. Договором страхування із суми витрат на відновлення може бути передбачено здійснення вирахування зносу частин, вузлів, агрегатів та деталей, що замінюються в процесі ремонту застрахованого майна.

8.20. Порядок визначення розміру прямих реальних збитків та розміру страхової виплати у разі настання страхового випадку за конкретним Договором страхування визначається за згодою Сторін під час укладення такого Договору страхування та зазначається у ньому.

8.21. До Страховика, який здійснив страхову виплату зі страхування майна, в межах фактичних витрат переходить право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за завданий збиток.

Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний передати Страховикові всі наявні у нього документи та докази і дотримуватися усіх формальностей, необхідних для реалізації Страховиком права вимоги.

Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний не допускати обмеження права вимоги Страховика. Якщо виявиться, що реалізація права вимоги є неможливою або обмеженою через навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача), Страховик звільняється від зобов'язання здійснити страхову виплату, а якщо виплата вже здійснена, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний повернути Страховикові отриману страхову виплату протягом 30 (тридцяти) календарних днів від дня отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) претензії Страховика, якщо інше не передбачене Договором страхування.

8.22. Якщо Страхувальнику стане відомо місцезнаходження викраденого внаслідок настання страхового випадку застрахованого майна, він зобов'язаний негайно, але не пізніше 5 (п'яти) календарних днів з моменту,

коли йому стало відомо про це, повідомити про це Страховика, якщо інше не передбачено Договором страхування. При цьому, якщо викрадене в результаті страхового випадку майно:

8.22.1. Повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані до здійснення страхової виплати, страхова виплата не здійснюється;

8.22.2. Повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані після здійснення страхової виплати, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману від нього суму страхової виплати протягом 30 (тридцяти) робочих днів від дня відправлення Страховиком Страхувальнику відповідних документів, якщо інший строк не передбачений Договором страхування;

8.22.3. Повернуто Страхувальнику в пошкодженому стані до здійснення страхової виплати, то Страховик здійснює страхову виплату за пошкоджене застраховане майно;

8.22.4. Повернуто Страхувальнику в пошкодженому стані після здійснення страхової виплати, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману від нього суму страхової виплати за вирахуванням вартості витрат на відновлення пошкодженого майна протягом 30 (тридцяти) робочих днів від дня відправлення Страховиком Страхувальнику відповідних документів, якщо інший строк не передбачений Договором страхування.

8.23. Якщо на момент настання страхового випадку зі страхування майна щодо об'єкта страхування діяли також інші договори страхування, Страховик здійснює страхову виплату в розмірі частини розрахованого страхової виплати за страховим випадком, яке визначається як відношення страхової суми, встановленої Договором страхування, до сукупності страхових сум за всіма укладеними договорами страхування, за якими мають бути здійснені страхові виплати за цим страховим випадком, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

8.24. Після здійснення страхової виплати та проведення відновлювального ремонту пошкодженого застрахованого майна Страхувальник (на вимогу Страховика), якщо це передбачено Договором страхування, повинен повідомити Страховика про проведений ремонт та надати можливість представникові Страховика здійснити огляд відновленого майна, погодивши з ним час та місце проведення огляду. У разі невиконання цієї умови Страхувальником при настанні в майбутньому пошкоджень цього ж застрахованого майна Страховик звільняється від здійснення страхової виплати за таке пошкодження, якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.25. Зі страхування відповідальності незалежно від того, чи взяв Страховик на себе захист за претензією, він має право рекомендувати Страхувальникові врегулювати таку претензію без розгляду справи у суді на підставі документів, зазначених у Договорі страхування, в обсязі, визначеному Страховиком та погодженому з потерпілою третьою особою. Якщо Страхувальник не погоджується з рекомендованими Страховиком шляхами врегулювання претензії (в тому числі затягує процес врегулювання претензії), наслідком чого є звернення потерпілої третьої особи до суду, то Страховик має право відмовитися від ведення судової справи і його відповідальність за Договором страхування не буде перевищувати суму, що відповідає розмірові прямих збитків та розміру додаткових витрат, якщо їх відшкодування передбачене Договором страхування, погоджених Страховиком. У такому випадку не відшкодовуються збитки (витрати), пов'язані з затримкою врегулювання претензії з вини Страхувальника, витрати, пов'язані з врегулюванням справи у суді, а також інші збитки, яких можливо було б уникнути шляхом добровільного врегулювання претензії, за умови, що потерпіла третя особа погоджувалася на таке врегулювання.

8.26. Якщо інше не передбачене Договором страхування, при страхуванні відповідальності розмір шкоди або збитку, заподіяних Страхувальником (особою, відповідальність якої застрахована) потерпілій третій особі, визначається:

8.26.1. При добровільному досудовому задоволенні претензії – за взаємною згодою між Страховиком, Страхувальником (особою, відповідальність якої застрахована) та потерпілою третьою особою виходячи з суми, визначеної відповідно до чинного законодавства України на підставі документів, що підтверджують факт, обставини, розмір заподіяної шкоди або завданого збитку внаслідок настання страхового випадку;

8.26.2. Рішенням суду, виходячи з суми задоволених вимог третьої особи, встановлених до виплати таким рішенням.

8.27. При заподіянні шкоди життю та (або) здоров'ю потерпілих третіх осіб (якщо інше не передбачене Договором страхування) до суми страхової виплати можуть включатися та підлягати відшкодуванню:

8.27.1. Витрати на відшкодування заробітку (доходу), втраченого потерпілою третьою особою внаслідок розладу здоров'я. У цьому разі визначення розміру заробітку (доходу), втраченого внаслідок розладу здоров'я, здійснюється згідно з чинним законодавством України;

8.27.2. Витрати, необхідні для відновлення здоров'я потерпілої третьої особи, а саме: на доставлення, розміщення, утримання, діагностику, лікування та реабілітацію потерпілої третьої особи у відповідному закладі охорони здоров'я, медичний догляд, лікування у домашніх умовах та придбання лікарських препаратів – якщо потерпіла третя особа потребує такої допомоги та не має права на її безкоштовне отримання. Страховик

визначає розмір додаткових витрат на підставі документів компетентних органів (медичних закладів, органів соціального забезпечення тощо) стосовно фактів та наслідків заподіяння шкоди, а також з урахуванням документів, що офіційно підтверджують здійснені витрати;

8.27.3. Частина заробітку (доходу), яку в разі смерті потерпілої третьої особи втратили непрацездатні особи, які були на її утриманні або мали право на одержання від неї такого утримання. Визначення розміру заробітку (доходу), втраченого внаслідок смерті потерпілої третьої особи, здійснюється згідно з чинним законодавством України;

8.27.4. Витрати на поховання у разі смерті потерпілої третьої особи, які визначаються в розмірі необхідних та доцільних витрат на підставі документів, що підтверджують такі витрати та відшкодовуються особі, яка їх здійснила.

8.28. При завданні збитку майну третіх осіб (якщо інше не передбачене Договором страхування) відшкодуванню підлягають реальні (прямі) збитки, завдані знищенням та (або) пошкодженням майна потерпілих третіх осіб. При цьому розмір збитку визначається:

8.28.1. При знищенні майна – в розмірі дійсної вартості майна безпосередньо перед завданням збитку за вирахуванням вартості знищеного майна, що має певну цінність та придатне для подальшого використання після настання страхового випадку;

8.28.2. При пошкодженні майна – в розмірі витрат на його відновлення до стану, у якому майно знаходилося безпосередньо перед завданням збитку;

8.28.3. При неможливості приведення пошкодженого майна до стану, у якому воно знаходилося безпосередньо перед завданням збитку, розмір збитку визначається сумою, на яку зменшилася вартість майна внаслідок настання страхового випадку;

8.28.4. Якщо витрати на відновлення при пошкодженні майна перевищують вартість такого майна безпосередньо перед завданням збитку, то страхова виплата здійснюється в розмірі його дійсної вартості.

8.29. Якщо Страховик здійснює страхову виплату в результаті настання одного страхового випадку декільком потерпілим третім особам, загальний розмір страхової виплати не може перевищувати розмір страхової суми (лімітів відповідальності), встановленої в Договорі страхування для одного страхового випадку.

8.30. Якщо розрахована відповідно до умов Договору страхування страхова виплата потерпілим третім особам внаслідок настання однієї події перевищує страхову суму та (або) ліміт відповідальності, встановлені у Договорі страхування для одного страхового випадку, розмір страхової виплати кожній потерпілій третій особі зменшується пропорційно співвідношенню страхової суми та (або) ліміту відповідальності й розрахованої величини страхової виплати для всіх потерпілих третіх осіб, якщо інше не передбачене Договором страхування.

8.31. Якщо шкода, заподіяна потерпілим третім особам, підлягає відшкодуванню не лише Страхувальником, а й іншими особами, відповідальними за її заподіяння, то Страховик відшкодовує в межах страхової суми та (або) ліміту відповідальності, встановлених в Договорі страхування, різницю між розміром заподіяної шкоди та сумою, що підлягає стягненню з інших осіб, відповідальних за заподіяння шкоди. Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про наявність таких осіб та про суми відшкодування, що підлягають стягненню з них, якщо інше не передбачене Договором страхування.

8.32. Якщо на момент настання страхового випадку Страхувальник має чинний Договір страхування також з іншим страховиком щодо об'єкта Договору страхування, то при настанні страхового випадку страхова виплата розподіляється пропорційно співвідношенню страхових сум та лімітів відповідальності, встановлених кожним страховиком, а Страховик здійснює страхову виплату лише в своїй частині зобов'язань, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

8.33. Страховик має право зменшити розмір страхової виплати на суму однієї або декількох несплачених частин страхової премії, про що зазначається у страховому акті, у тому числі таких частин страхової премії строк сплати, яких не настав на момент здійснення страхової виплати.

8.34. Страховик здійснює страхову виплату на підставі заяви про страхову виплату та страхового акта, складеного Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком.

8.35. З метою прийняття рішення про здійснення страхової виплати або відмову у здійсненні страхової виплати та визначення її розміру Страхувальник (особа, що звернулась до Страховика за отриманням страхової виплати) повинен (повинна) надати Страховикові документи, що підтверджують факт та обставини настання страхового випадку і розмір заподіяної шкоди (збитку). Перелік таких документів, а також форма, спосіб та порядок подання таких документів, визначається Договором страхування якщо інше не передбачено законодавством України.

8.36. Страховик з метою прийняття рішення про здійснення страхової виплати або відмову у здійсненні страхової виплати та визначення її розміру має право звертатися про надання відомостей щодо події, що має ознаки страхового випадку, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів охорони здоров'я, юридичних осіб, які володіють інформацією про обставини події, що має ознаки страхового випадку у порядку, визначеному законодавством.

8.37. Протягом строку, передбаченого Договором, з моменту одержання Страховиком від Страхувальника всіх документів, необхідних для підтвердження факту та обставин настання страхового випадку і розмір заподіяної шкоди (збитку) відповідно до п. 8.35 Загальних умов та відповідей на запити про надання відомостей та копій документів, пов'язаних із подією, що має ознаки страхового випадку, відповідно до п. 8.36 Загальних умов (перебіг зазначеного строку починається з дня одержання Страховиком останнього із перелічених документів), Страховик:

8.38. Приймає рішення про здійснення страхової виплати шляхом складення страхового акта і протягом строку, передбаченого Договором, з дня складення страхового акта здійснює страхову виплату (з урахуванням положень пункту 8.40 Загальних умов), або

8.39. Приймає рішення про відмову у здійсненні страхової виплати. Страховик письмово повідомляє Страхувальника про прийняття рішення про відмову у страховій виплаті з обґрунтуванням причин протягом строку, передбаченого Договором, з дня прийняття такого рішення.

8.40. У випадках, коли в розслідуванні обставин, що спричинили завдання збитку, брали участь органи МВС, прокуратури й інші правоохоронні органи, страхова виплата може здійснюватися у такій спосіб, якщо це передбачено Договором страхування:

8.40.1. Перша частина – 30 (тридцять) % суми розрахованої страхової виплати або інший відсоток, передбачений Договором страхування, сплачується протягом визначеного у Договорі строку після підписання страхового акта відповідно до пункту 8.38 Загальних умов;

8.40.2. Друга частина – 70 (сімдесят) % суми розрахованої страхової виплати або інший відповідний відсоток в залежності від розміру першої частини розрахованої страхової виплати, передбачений Договором страхування, сплачується протягом визначеного у Договорі строку після надання Страхувальником копії постанови про закриття кримінального провадження відповідно до пунктів інших, ніж пп.1), 2) і 7) частини 1 статті 284 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК); або копії постанови про зупинення досудового розслідування, або копії вироку суду (за винятком виправдувального вироку, ухваленого при встановленні судом підстав для закриття кримінального провадження, передбачених пунктом 1 частини першої статті 284 КПК), але в будь-якому разі не пізніше ніж через 6 (шість) календарних місяців після підписання страхового акта відповідно до пункту пункту 8.38 Загальних умов.

8.41. Страховик може відстрочити прийняття рішення про визнання події страховим випадком, у тому числі про здійснення виплати або відмову у здійсненні страхової виплати, якщо це передбачено Договором страхування:

8.41.1. до дня, наступного за днем, коли Страховику стало відомо про набрання рішенням у цивільній, господарській або кримінальній справі законної сили, якщо спір щодо факту, причин та обставин події та розміру збитку розглядається судом,

8.41.2. до дня, наступного за днем Страховику стало відомо про результати закінчення розслідування компетентними органами, якщо за фактом події проводилось розслідування компетентними органами;

8.41.3. до дня, наступного за днем, коли Страховику стало відомо про закриття кримінального провадження чи зупинення досудового розслідування, якщо за фактом події або щодо Страхувальника було розпочате кримінальне провадження.

8.42. При укладенні Договору Сторони можуть передбачити у такому Договорі інший порядок розрахунку та умови здійснення страхових виплат відповідно до конкретних умов страхового покриття за Договором.

9. ПІДСТАВИ ВІДМОВИ У СТРАХОВІЙ ВИПЛАТІ

9.1. Підставами для відмови Страховика у здійсненні страхової виплати є:

9.1.1. Навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої був укладений Договір, спрямовані на настання страхового випадку, крім дій, вчинених у стані крайньої необхідності або необхідної оборони, або випадків, визначених законом чи міжнародними звичаями;

9.1.2. Вчинення Страхувальником або особою, на користь якої був укладений Договір, умисного кримінального правопорушення, що призвело до настання страхового випадку;

9.1.3. Подання Страхувальником неправдивих відомостей про об'єкт страхування, обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, або про факт настання страхового випадку;

9.1.4. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником (особою, визначеною у Договорі страхування або законодавством) про настання страхового випадку без поважних причин або невиконання інших обов'язків, визначених Договором або законодавством, якщо це призвело до неможливості Страховика встановити факт, причини та обставини настання страхового випадку або розмір заподіяної шкоди (збитків);

9.1.5. Одержання Страхувальником або іншою особою, на користь якої укладений Договір, повного відшкодування збитків від особи, яка їх заподіяла. Якщо збитки відшкодовано частково, страхова виплата здійснюється з вирахуванням суми, отриманої від зазначеної особи як відшкодування збитків;

9.1.6. Наявність обставин, які є винятками зі страхових випадків і обмеженнями страхування, передбаченими Договором;

9.1.7. Наявність інших підстав, встановлених законодавством або Договором.

9.2. При укладенні Договору Сторони можуть передбачити у такому Договорі інший перелік підстав (причин) відмови у страховій виплаті відповідно до конкретних умов страхового покриття за Договором, що не суперечать законодавству України.

10. ВИНЯТКИ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

10.1. Не визнається страховим випадком та не підлягає відшкодуванню збиток (школа), завданий (заподіяна) внаслідок:

10.1.1. Ризиків ядерної енергії, радіації та (або) радіоактивного забруднення:

10.1.1.1. Прямого або непрямого впливу ядерної енергії у будь-якій формі – атомного вибуху, радіації або радіоактивного зараження, пов'язаних із будь-яким застосуванням атомної енергії та (або) використанням матеріалів, що розщеплюються;

10.1.1.2. Дії іонізувального випромінювання або забруднення від радіоактивності будь-якого ядерного палива, або відходів, або згоряння ядерного палива;

10.1.1.3. Дії радіоактивних, токсичних, вибухових або інших небезпечних або забруднювальних властивостей будь-якого ядерного реактора або інших ядерних агрегатів або їхніх ядерних компонентів;

10.1.1.4. Дії будь-якої військової зброї, де використовується атомний або ядерний розпад та (або) синтез або інші подібні реакції або радіоактивні сили або матеріали;

10.1.2. Будь-якого забруднення або зараження хімічними або біологічними речовинами та (або) матеріалами;

10.1.3. Війни з зовнішнім ворогом або громадянської війни, воєнних дій будь-якого характеру (незалежно від того чи був оголошений стан війни), у тому числі, інтервенції, нападів зовнішнього ворога, збройних конфліктів, збройного повстання, захоплення державної влади військовими або будь-якими іншими особами, узурпації влади, введення воєнного стану та (або) пов'язаних із цим грабежів і мародерства;

10.1.4. Масового безладдя; бунту, заколоту, страйку, локауту, революції;

10.1.5. Прямих та (або) опосередкованих наслідків актів тероризму, включаючи завдання зитів/заподіяння шкоди від пожежі або вибуху, прямо або побічно пов'язаних з терористичними актами. Терористичний акт означає дію, включаючи але не обмежуючись застосуванням сили або насильства та/або погроз до будь-якої особи або груп(и) осіб, незалежно від того, чи такі дії здійснюються самостійно або від імені або в зв'язку з будь-якою організацією(ями) або урядом(ами), з політичних, релігійних, ідеологічних, економічних або подібних причин включаючи намір здійснення впливу на уряд та/або залякування населення або будь-якої його частини. Також не визнаються страховим випадком та не підлягають відшкодуванню збитки, безпосередньо або опосередковано спричинені, є наслідком або пов'язані з будь-якими діями спрямованими на запобігання, подавлення або здійснені в будь-якому зв'язку з терористичним актом;

10.1.6. Конфіскації, націоналізації, реквізиції, знищення або пошкодження майна за наказом будь-якого уряду (в т. ч. самопроголошеного), органів державної влади або місцевого самоврядування, військової влади або внаслідок дії будь-якого закону; будь-яких військових маневрів, навчань або інших військових заходів та (або) їхніх наслідків, дії мін, торпед, бомб та (або) інших знарядь війни, вибухових речовин;

10.1.7. Втрати, пошкодження або знищення інформації, кодів, програм або програмного забезпечення, втрати доступу до даних, несправності комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення або вбудованих мікросхем;

10.1.8. Події, не обумовленої в Договорі страхування як страховий випадок;

10.1.9. Обставин, про які Страхувальник знав або повинен був знати, але не вжив усіх від нього залежних заходів, щоб запобігти настанню страхового випадку;

10.1.10. Події, що сталася до дати початку дії Договору страхування або після закінчення строку його дії;

10.1.11. Події, що сталася поза зазначеною територією дії Договору страхування;

10.1.12. Необережності Страхувальника (Вигодонабувача), членів їхніх сімей або осіб, які діяли за їхнім дорученням. Під необережністю розуміється, що особа:

10.1.12.1. Передбачала можливість настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), але легковажно розраховувала на те, що вони не настануть;

10.1.12.2. Не передбачала можливості настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), хоча повинна була та мала таку можливість.

Факт необережності встановлюється на підставі обвинувального вироку суду, висновку компетентних органів або відповідно до умов Договору страхування;

10.1.13. Знищення або пошкодження майна внаслідок капітальних ремонтних, будівельних, монтажних робіт, випробувань, технічного обслуговування у місцезнаходженні майна, або під час проведення цих робіт на самому майні або проведення таких робіт без спеціальних дозволів відповідних служб (органів);

10.1.14. Впливу комп'ютерного вірусу, шкідливої програми чи коду, небажаних електронних повідомлень (спаму), неправомірного втручання до електронної мережі, несанкціонованого доступу до системи, збою в роботі, несправності будь-якого комп'ютера, електронного приладу, програмного забезпечення, втрати, зменшення функціональності чи працездатності комп'ютерної системи, техніки, програмного забезпечення, електронної бази даних, носіїв інформації, їх несанкціонованого втрати доступу до даних, якщо інше не передбачено Додатковими умовами та/або Договором страхування.

10.2. Страховик не здійснює страхову виплату у разі пошкодження, знищення або втрати застрахованого майна внаслідок:

- 10.2.1. Застосування Страхувальником (його членами сім'ї) або з його відома вибухових речовин (динаміту, тротилу тощо) й інших хімічних сполук або суміші речовин, здатних до швидкої екзотермічної реакції тощо;
- 10.2.2. Знищення або пошкодження застрахованого майна в результаті дефектів, що існували на момент укладення Договору страхування та про які було відомо або повинно було бути відомо Страхувальникові;
- 10.2.3. Крадіжки застрахованого майна під час або безпосередньо після настання страхового випадку за ризиками, іншими ніж «Крадіжка зі зламом», «Грабіж», «Розбій», а також під час здійснення заходів щодо запобігання або зменшення розміру збитку внаслідок настання такого страхового випадку;
- 10.2.4. Розкрадання застрахованого майна (умисного, протиправного обернення особою певним способом застрахованого майна на свою користь або на користь іншої особи шляхом шахрайства, вимагання, привласнення, розтрати або шляхом зловживання службовим становищем);
- 10.2.5. Неминучих у процесі роботи або таких, що виникають з нього, випадків самозаймання;
- 10.2.6. Корозії, шумування, гниття, експлуатаційного чи природного зносу, окислювання або інших природних властивостей окремих предметів і матеріалів або пошкодження застрахованого майна гризунами, комахами, цвіллю, грибком, іншими мікроорганізмами, тваринами або рослинами;
- 10.2.7. Поступової амортизації, внутрішнього недоліку, неявного дефекту, забруднення або зараження, вологості й сухості атмосфери, змінення температури, смогу, стиснення, випарування, втрати ваги, змінення кольору, структури або запаху, втрати майном притаманних йому якостей, за винятком тих випадків, коли такі втрати або пошкодження були безпосередньо викликані настанням страхового випадку;
- 10.2.8. Обвалу, руйнування, пошкодження застрахованих будівель або споруд (будівель або споруд, у яких знаходиться застраховане майно), якщо це не викликано настанням страхового випадку, а саме: внаслідок їхньої старості, зношення, часткового руйнування або пошкодження внаслідок неможливості Страхувальника підтримувати застраховане майно (будівлі або споруди, у яких знаходиться застраховане майно) в належному стані, у тому числі через тривале нагромадження маси снігу або льоду на даху;
- 10.2.9. Помилки у проектуванні, будівництві, монтажі, неякісного виконання робіт або дефектів (недоліків) матеріалів;
- 10.2.10. Втрати, пошкодження або знищення інформації, кодів, програм або програмного забезпечення, втрати доступу до даних, несправності комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення або вбудованих мікросхем;
- 10.2.11. Пошкодження або знищення застрахованого майна в результаті тривалого впливу атмосферних умов, якщо такі умови не підпадають під визначення природних явищ, які, зазначені в Загальних умовах та (або) Договорі страхування;
- 10.2.12. Виходу з ладу систем охолодження або нагрівання повітря або переривання в постачанні газом, водою або електроенергією, якщо зазначені системи не вийшли з ладу в результаті настання страхового випадку.

10.3. Не підлягають відшкодуванню зі страхування майна моральна шкода, упущена вигода, платежі з відшкодування збитків третім особам будь-якого виду, в тому числі у випадку забруднення й зараження навколишнього середовища.

10.4. Не підлягає відшкодуванню збиток, за який несе відповідальність постачальник або виробник застрахованого майна відповідно до контракту або згідно з чинним законодавством України.

10.5. Страховик не здійснює страхову виплату, якщо шкода, заподіяна життю, здоров'ю третіх осіб та (або) збиток, завданий їхньому майну, були здійснені внаслідок:

- 10.5.1. Умисного заподіяння шкоди або навмисних дій будь-яких третіх осіб, спрямованих на виникнення страхового випадку, змови Страхувальника (особи, відповідальність якої застрахована) та третьої особи;
- 10.5.2. Здійснення Страхувальником (особи, відповідальність якої застрахована) діяльності, на яку у встановленому порядку не було отримано дозвіл (ліцензію) або його дію було припинено, в тих випадках, коли зазначений дозвіл (ліцензія) є необхідним відповідно до чинного законодавства України;
- 10.5.3. Недотримання Страхувальником (особою, відповідальність якої застрахована) законів, постанов, відомчих і виробничих правил і норм;
- 10.5.4. Розголошення Страхувальником (особою, відповідальність якої застрахована) або використання ним (його працівниками) в особистих цілях комерційної таємниці або іншої конфіденційної інформації, що стала йому відома у зв'язку зі здійсненням ним господарської діяльності, якщо інше не передбачено Додатковими умовами та/або Договором страхування;
- 10.5.5. Постійного, регулярного або тривалого термічного впливу або впливу газів, пару, променів, рідин, вологи або будь-яких, в тому числі неатмосферних опадів (сажа, кіптява, дим, пил тощо), за виключенням випадків, коли зазначений вплив є раптовим та несподіваним та є наочні докази того, що шкода є неминучим наслідком такого впливу;
- 10.5.6. Неусунення Страхувальником (особою, відповідальність якої застрахована) протягом погодженого зі

Страховиком строку обставин, що значно підвищують ступінь ризику, та на необхідність усунення яких вказував Страхувальнику Страховик, а також невиконання Страхувальником (особою, відповідальність якої застрахована) вказівок та розпоряджень відповідних державних органів (пожежної охорони, медичних та санітарних служб, органів внутрішніх справ, охорони праці тощо);

10.5.7. Впливу азбестового пилу, азбесту, включаючи продаж, вивезення і транспортування азбестових волокон або матеріалів, що містять азбест, діетилстирол (DES), діоксин, мочевиновий формальдегід;

10.5.8. Порухення прав інтелектуальної власності: авторських прав, патентів, правил використання товарних знаків, марок, брендів тощо, якщо інше не передбачено Договором страхування;

10.5.9. Зливання, розливання, викиду, розсіювання, поширення, витікання або скидання забруднювальних речовин; оцінки, перевірки, контролю, очищення, оброблення, дезактивації або нейтралізації забруднювальних речовин або керування цими процесами;

10.5.10. Дій або бездіяльності Страхувальника (особи, відповідальність якої застрахована), здійснених в стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння;

10.5.11. Розширення Страхувальником (особою, відповідальність якої застрахована) власних меж відповідальності або прийняття на себе відповідальності іншої особи.

10.6. До страхових випадків зі страхування відповідальності не відносяться:

10.6.1. Вимоги щодо відшкодування шкоди, пов'язаної із збитком, завданим безпосередньо:

10.6.1.1. Майну, що знаходиться у власності Страхувальника (особи, відповідальність якої застрахована), взятого в оренду, прокат, лізинг, заставу (іпотеку), або майну, що передається ним (нею) в оренду, лізинг або заставу (іпотеку);

10.6.1.2. Рухомому майну, що знаходяться на збереженні у Страхувальника (особи, відповідальність якої застрахована) за договором або на іншій підставі;

10.6.2. Вимоги, що висуваються особами одна одній, відповідальність яких застрахована за одним Договором страхування, або висунуті будь-якою іншою особою, яка прямо або побічно належить, контролюється або управляється Страхувальником або особою, що володіє, контролює або управляє Страхувальником;

10.6.3. Вимоги членів сім'ї Страхувальника (особи, відповідальність якої застрахована) про відшкодування шкоди, заподіяної їм діями Страхувальника (особи, відповідальність якої застрахована);

10.6.4. Вимоги щодо відшкодування шкоди, спричиненої генетичними зміненнями в організмах людей, тварин та (або) рослин;

10.6.5. Вимоги, що висуваються внаслідок настання відповідальності Страхувальника (особи, відповідальність якої застрахована), що виникає виключно зі його (її) статусу або характеру діяльності як посадової особи, директора, члена правління тощо;

10.6.6. Будь-які вимоги щодо відшкодування збитку, завданого землі, будинкам, квартирам та (або) іншим спорудам внаслідок вібрації, осідання або зсуву ґрунту, вибуху, усунення або ослаблення опори, а також будь-якої шкоди, заподіяної у зв'язку з таким збитком;

10.6.7. Вимоги, пов'язані з захистом честі і гідності, а також іншими подібними вимогами щодо відшкодування збитку, завданого розповсюдженням відомостей, що не відображають дійсність і завдають шкоду репутації громадян або організацій, закладів, включаючи невірну інформацію про якість товарів або послуг;

10.6.8. Вимоги, пов'язані зі збитком, який є наслідком використання матеріалів та конструкцій із дефектами чи недоліками, заздалегідь відомими Страхувальникові (особі, відповідальність якої застрахована). Використання товарів з властивостями, що перешкоджають їх безпечному використанню або споживанню, прирівнюється до навмисного спричинення шкоди;

10.6.9. Вимоги, що висуваються щодо відшкодування збитків, завданих внаслідок здійснення Страхувальником (особою, відповідальність якої застрахована) діяльності, не зазначеної у заяві про страхування та (або) Договорі страхування;

10.7. Не підлягають відшкодуванню неустойки, штрафи, пені та інші стягнення та інші непрямі збитки (шкода).

10.8. При укладенні Договору Сторони можуть передбачити у такому Договорі звужений або інший перелік винятків із страхових випадків та обмеження страхування відповідно до конкретних умов страхового покриття за Договором, а також передбачати додатково інші винятки зі страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству України.

11. ПОРЯДОК ВИРШЕННЯ СПОРІВ

Спори, що виникають у зв'язку із виконанням укладеного Договору вирішуються Сторонами у порядку, передбаченому законодавством України. Розгляд Страховиком звернень споживачів фінансових послуг здійснюється у порядку, розміщеному на веб-сайті Страховика за посиланням: <https://eia.com.ua/uk/about/fin/fin>.

12. КОНТАКТНІ ДАНІ ДЛЯ ЗВЕРНЕННЯ У РАЗІ НАСТАННЯ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

ПрАТ "ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СТРАХОВИЙ АЛЬЯНС",

Адреса для звернення: проспект Науки, 3, м. Київ,

Телефон для звернення: 0 (800) 500-156

Адреса електронної пошти: rmb@eia.com.ua